

Vlaams
Parlement

vergadering **C179**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 24 maart 2015

INHOUD

INTERPELLATIE van Wouter Vanbesien aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over doelbewuste fouten gemaakt door de Vlaamse Regering in de GRUP-procedure voor de Oosterweelverbinding – 39 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rechts-onzekerheid voor bestaande woningen in woonuitbreidings-gebieden – 1527 (2014-2015)	17
VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de willekeur bij de afhandeling van minnelijke schikkingen voor abnormaal hoog verbruik door de drinkwatermaatschappijen – 1559 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Lies Jans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de integrale verwerving van Limburg Gas door LRM – 1571 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de voortzetting van het piloot-project steenkoolgas in Limburg – 1621 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de problematiek van verouderde stedenbouwkundige voorschriften die de invulling van planmatig vastgelegde bedrijventerreinen bemoeilijken – 1572 (2014-2015)	28
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de goedkeuring van de conceptnota 'Integratie van attesten voor woningen en gebouwen bij nieuwbouw, renovatie en overdracht' – 1576 (2014-2015)	32
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over preventieve acties tegen zwerfvuil – 1583 (2014-2015)	35
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het vervolgetraject van de signaalgebieden – 1594 (2014-2015)	42
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ontbreken van een consensus over een definitieve beheerregeling in het kader van de overlast veroorzaakt door de meeuwenpopulatie aan de Vlaamse kust – 1603 (2014-2015)	45

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de door de minister-president aangekondigde halvering van het aantal bedrijven met code rood	
- 1624 (2014-2015)	47
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging over het Bouwmeesterscollege	
- 1625 (2014-2015)	54

INTERPELLATIE van Wouter Vanbesien aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over doelbewuste fouten gemaakt door de Vlaamse Regering in de GRUP-procedure voor de Oosterweelverbinding – 39 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Gwenny De Vroe

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, collega's, minister-president, eindelijk ontmoeten wij elkaar. Ik heb een interpellatieverzoek ingediend op 9 maart, dus vijftien dagen geleden. Ik zal het erop houden dat het Vlaams Parlement misschien niet het meest snelle parlement ter wereld is, maar dat mag de pret niet laten bederven om dit debat ten gronde te voeren.

Ik wil beginnen met een oproep om het debat over de inhoud te laten gaan want, minister-president, u hebt al een eerste reactie gegeven voor de camera's van Villa Politica. Dat ging toen eigenlijk niet over de inhoud van wat ik aangebracht had, dat ging over mij. Bijvoorbeeld dat ik een populist was. Het ging ook over uw gevoelens, dat u zich geërgerd had en zo.

– Mevrouw Tinne Rombouts treedt als voorzitter op.

U hebt uiteraard als minister-president ook recht op een zeer gevarieerd en rijk gevoelsleven, maar ik zou graag hebben dat we het vandaag kunnen hebben over de procedure van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) en het milieueffectenrapport (MER) en het openbaar onderzoek daaromtrent.

De bal is wat aan het rollen gegaan via mails die naar boven zijn gekomen en bij mij zijn terechtgekomen. Dat waren mails tussen de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en ambtenaren van het Vlaamse Gewest. Uit die mails blijkt dat er bij de opstart van het openbaar onderzoek voor het GRUP Oosterweel een duidelijke fout is gemaakt in de procedure. Die fout bestaat erin dat niet alle documenten die moeten worden meegenomen in dat openbaar onderzoek, daar ook effectief bij waren, met name de MER-richtlijnen en met name de goedkeuringsnota van de MER. Dat zijn twee belangrijke documenten als het gaat over een openbaar onderzoek over de plan-MER, die niet toegevoegd waren aan dat openbaar onderzoek.

Dat is natuurlijk niet zo onschuldig, want die plan-MER is op veel discussie en veel weerstand gebotst. Er zijn substantiële bezwaren geuit in het publieke debat over het feit dat de verschillende tracés die daarin zijn opgenomen, niet op dezelfde en niet op een gelijkwaardige manier zijn vergeleken enzovoort. Het is niet onschuldig. Het is belangrijk dat een openbaar onderzoek over dat plan-MER en dat GRUP op een juiste manier gebeurt en dat iedereen alle rechten kan uitputten.

Die fout was gebeurd, maar er was een groot geluk. Het geluk kwam deze keer van de juridische adviseur van de BAM en ook van het advocatenbureau Stibbe dat om advies werd gevraagd. Die hebben de fout gemeld aan minister Muyters. Ze hebben aan minister Muyters gezegd: stop, 'hold your horses', hier is een fout gebeurd, maar het is niet zo moeilijk om ze recht te zetten. In die mails wordt gedetailleerd beschreven wat er moest gebeuren. Er werd gezegd: voeg die documenten toe aan het openbaar onderzoek, start de procedure opnieuw, laat de periode van zestig dagen opnieuw starten en meld aan al degenen die al bezwaren hebben ingediend, dat er nieuwe documenten zijn. Het zou in totaal achttien dagen extra kosten, dan was men er zeker van dat de procedure juist werd gevolgd. Het was zelfs al in beweging, want de mensen van BAM begonnen alvast de documenten te kopiëren om overal bij de dossiers te gaan leggen.

Dan komt er de interventie van minister Muylers en van de toenmalige kabinetschef om het advies te negeren en het openbaar onderzoek te laten voortlopen zoals het liep en niet te herstarten. Ik vond het bijzonder schokkend toen ik las dat de minister van Ruimtelijke Ordening hier alle zorgvuldigheid laat varen. Hij laadt een zware verantwoordelijkheid op zich. Het is immers in mijn analyse zo goed als zeker dat hiermee het GRUP juridisch geen stand houdt.

Voor alle duidelijkheid: deze feiten die ik nu opsom, zijn door niemand gecontesteerd. Niemand zegt dat wat in die mails staat, niet waar is. Integendeel, er wordt erkend dat dit waar is. In die zin heb ik mij gestoord aan het feit dat in dit dossier wordt gezegd dat dit insinuaties zijn, verdachtmakingen. Minister Muylers was een dikke week geleden in Wakker op Zondag bij ATV en sprak echt in die termen: dit zijn pure insinuaties, normaal komen de groenen met een dossier en nu is dat allemaal uit de lucht gegrepen. Wat ik heb beschreven van wat er in die mails staat, is waar. Stibbe en de juridische adviseur van BAM hebben gezegd: hier is een juridisch probleem. De minister heeft gezegd: ik trek het mij niet aan. Ik vind dat roekeloos.

Minister-president, ik heb zelf op veel kleinere schaal in de vorige lokale legislatuur een uitvoerende verantwoordelijkheid gehad, namelijk districtsburgemeester in Borgerhout, wat niet te vergelijken is met minister, laat staan minister-president. Maar als ik van de juridische dienst een advies kreeg, zeggende dat ik het beter anders zou aanpakken, dan pakte ik het anders aan. Dat vind ik een normaal voorzichtigheidsprincipe. Ik vind dit van de minister roekeloos en ook arrogant. Hij zegt: ik weet het beter.

Welk verweer is daar op gekomen? Minister Muylers zei: wij doen dat altijd op dezelfde manier. Als er een afgestemde procedure is, een openbaar onderzoek tegelijkertijd van het GRUP en van het MER, dat daar onderliggend aan is, doen we dat altijd op dezelfde manier, zegt hij. Men voegt nooit die goedkeuringsnota en die richtlijnen toe. Hij zegt dat hij gewoon de procedure heeft gevolgd zoals hij die altijd heeft gevolgd. Ik denk dat hij er op ATV op die uitzending van Wakker op Zondag bij zei: "Met de hand op het hart, wij doen dat altijd op net dezelfde manier".

Ik ben eens gaan kijken en die stelling klopt niet. Ik ben gaan kijken naar de website van Ruimte Vlaanderen. Als ik kijk naar de afgestemde procedures, dezelfde gevallen waarbij een plan-MER en een GRUP samen in openbaar onderzoek gaan, staan er op dit moment op de website vier procedures die lopende zijn en is er eentje aangekondigd en opgestart en zijn ook de documenten al toegevoegd. Van die vier procedures die er nu zijn, wordt dat op drie verschillende manieren gedaan. "Met de hand op het hart, we doen dat altijd op dezelfde manier", maar van de vier procedures die nu op de website staan, wordt het op drie verschillende manieren gedaan.

Ik kan ze u kort even toelichten. Het gaat over de oppervlaktedelfstoffenzone Vlaamse Leemstreek, over de Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden, over de leidingstraat van de hoofdtransportleidingen in Tessenderlo en over de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied Reconvertiegebied Vilvoorde-Machelen. Twee daarvan hebben geen goedkeuringsnota en geen richtlijnen. Een daarvan heeft wel een goedkeuringsnota, maar geen richtlijnen. Een heeft zowel de richtlijnen als de goedkeuringsnota. Het lijkt erop of geval per geval wordt beslist om het te doen of niet. De harde stelling van minister Muylers van "Wij, het Vlaamse Gewest, doen dat altijd op dezelfde manier" zit dus ver naast de waarheid. Minister-president, u verwijst graag naar Nederland en de politieke cultuur daar. Als een minister daar foute informatie geeft, moet die ontslag nemen.

Het tweede verweer was: "Wij hebben de wetten gevolgd." U zei in Villa Politica dat het decreet was gevolgd. Ik weet niet op basis waarvan u dat zegt, want u

hebt dat niet toegelicht. Minister Muyters zei: "Het toverstokje waarom het decreet niet moest worden gevolgd, was de interpretatieve bepaling van 28 februari 2014." Daar ligt de sleutel om te begrijpen waarom er toch geen decreetsovertreding zou zijn gebeurd. Wat staat er in die interpretatieve bepaling van 28 februari? Er staat dat als er een afgestemd onderzoek is, dus als er tegelijk een onderzoek is voor de plan-MER en de GRUP, de procedureregels moeten worden gevolgd die omschreven zijn in de wetgeving ruimtelijke ordening. Daar komt het, kort gezegd, op neer. Dat is de reden waarom u zegt dat u helemaal niet verplicht was om die documenten toe te voegen.

Om op basis van die interpretatieve bepaling te zeggen dat men de regels in de milieuwetgeving – regels die onder meer bepalen welke documenten moeten worden opgenomen – mag negeren, is juridische onzin. Veel juristen hebben mij dat intussen bevestigd. Ik geef toe dat het geen mensen van uw kabinet of het Vlaamse Gewest zijn, maar wel specialisten ter zake. Het klopt niet om twee redenen. Ten eerste, is zo'n interpretatieve bepaling wat ze is. Ze kan het decreet interpreteren, maar ze kan nooit het decreet wijzigen. In het decreet staat dat er voor een plan-MER ook de richtlijnen, ook de goedkeuringsnota, aan de burgers voor inspraak moeten worden voorgelegd. Dat kan dus niet worden gewijzigd met een interpretatie. Ten tweede zegt Stibbe ook dat de interpretatieve bepaling helemaal niet zegt dat de richtlijnen en de goedkeuringsnota niet moeten worden voorgelegd, integendeel. In de toelichting bij die bepaling staat heel expliciet, met naam genoemd, dat ze wel moeten worden opgenomen. Waarom de Vlaamse Regering zegt dat ze het niet moeten doen op basis van de interpretatieve bepaling, is me een totaal raadsel.

Minister-president, u hebt vorig weekend een interview gegeven in de Gazet van Antwerpen. Het ging onder meer over Oosterweel. U zei toen: "De rechtsstaat is heilig." Ik was blij toen ik dat las en ik dacht dat het over dit geval ging. Het bleek over iets anders te gaan, namelijk Bart Verhaeghe en Uplace en dat we aan de ondernemers alle rechtszekerheid moesten geven. Voor alle duidelijkheid: ik ben het ermee eens dat iedereen zijn rechten moet hebben en dat we die met z'n allen moeten bewaren. Het lijkt wel dat u de rechtsstaat heilig vindt voor Verhaeghe, maar blijkbaar minder voor de mensen in Antwerpen die hun rechten willen doen gelden als het gaat over de ontwikkeling van Oosterweel. Ik merk nog eens op dat er verschillende N-VA-ministers al verschillende keren hebben opgeroepen om toch zeker niet te procederen tegen dit GRUP en dat de mensen afstand moeten doen van hun rechten. We weten intussen natuurlijk ook waarom: anders zou blijken dat minister Muyters een grote fout heeft gemaakt.

Een laatste punt gaat over de opmaak van de MER. Tot nu toe hebben we het gehad over het openbaar onderzoek van het GRUP en de MER. De mails over het openbaar onderzoek zijn van juni. Deze mails zijn van januari 2014. Ze gaan ook weer over het samenspel tussen BAM, het Vlaamse Gewest en de studiegroep Antea die de MER heeft opgesteld. Ik moet natuurlijk niet uitleggen dat de onafhankelijkheid van MER-verantwoordelijken bij het opstellen van een MER cruciaal is. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat het meten van effecten op het milieu door plannen van de overheid op een wetenschappelijke, objectieve en kwaliteitsvolle manier moet gebeuren. Het moet ook duidelijk zijn dat de verschillende alternatieven – in deze plan-MER ging dat over Oosterweel, het Meccanotraject, Oosterweel-Noord – een eerlijke en objectieve beoordeling krijgen, niet alleen omwille van het belang van de eerlijkheid ten opzichte van de indieners, maar ook omwille van het belang van de gezondheid van de Antwerpenaren. Men moet er dus objectief mee omgaan en de MER-verantwoordelijken de volledige onafhankelijkheid laten.

In januari 2014 stuurde een verantwoordelijke van de dienst MER van het Vlaamse Gewest een mail: "Wij achten het noodzakelijk de initiatiefnemer erop te

wijzen dat er geen druk kan worden gezet op de kwalitatieve opmaak van de plan-MER.” De mensen die het MER-proces begeleiden, voelen zich dus genooddaakt om tegen BAM te zeggen dat ze moeten stoppen met druk te zetten. Op een bepaald moment verwijst de MER-coördinator zelf naar de gemaakte afspraken met de kabinetten over de timing. Hij zegt dat ze er zich zullen aan houden. De kabinetten en de MER-coördinator zitten dus samen.

Ik besluit daar niet uit, voor u dat zou denken, dat er politieke inmenging is geweest. Op basis van deze mails kun je niet zeggen dat er een bewijs is van politieke inmenging, dat de objectiviteit of de onafhankelijkheid van de MER-verantwoordelijke is aangetast. Wel besluit ik daaruit dat de verstrengeling zeer groot is. Dat blijkt nog maar eens, we hebben het op andere plaatsen ook al gezien.

Om alle onduidelijkheid en onzekerheid daarover uit de wereld te helpen, minister-president, vraag ik u om al het mailverkeer tussen BAM als initiatiefnemer, Antea en de MER-verantwoordelijke openbaar te maken. Op die manier kunnen wij ons er met z'n allen van verzekeren dat die procedure correct en eerlijk is verlopen.

Minister-president, bent u het eens met onder andere Stibbe en op basis van de argumentatie die ik u heb gegeven, dat minister Muylers een duidelijke fout heeft gemaakt en dat dat ook het GRUP in gevaar brengt?

Een tweede vraag gaat over de gevolgen daarvan. Als het GRUP wordt vernietigd, welk effect heeft dat op de timing en het verloop van de rest van het Oosterweeldossier?

Is de Vlaamse Regering bereid om meer openheid te tonen in de procedures die nog volgen en de stappen die ze onderneemt? Kan er echt rekening worden gehouden met suggesties, inbreng en kritiek van experts en burgers? Heel dit dossier baadt in een attitude van arrogantie, die ervoor zorgt dat het steeds weer op conflicten uitdraait.

Ik wil die vraag naar openheid heel concreet maken. Ik heb de vraag ook al aan minister Weyts gesteld in de plenaire vergadering, maar hij heeft die toen gewoon genegeerd en er niet op geantwoord. In de stuurgroep van Oosterweel, waarbij u aanwezig was en die u misschien zelfs hebt voorgezeten, is er beslist om een werkgroep of stuurgroep op te richten over de overkapping. Mijn vraag aan minister Weyts enkele weken geleden en nu aan u is: wat is het mandaat van die groep? Stel dat die groep tot de conclusie komt dat een volledige 'echte' overkapping enkel of veel beter of bij voorkeur kan met een verandering van tracé, hebben zij dan de vrijheid om daarvoor voorstellen te doen? Of zegt u duidelijk: nee, Oosterweelverbinding is Oosterweelverbinding en de overkapping moet zich daaraan aanpassen? En zegt u: als de overkapping dan minder groot is, niet volledig of DODO (dicht-open-dicht-open), is dat maar zo.

Is de Vlaamse Regering bereid om volledige openheid te bieden voor de totstandkoming van het MER en het GRUP, en het e-mailverkeer tussen Antea, BAM en het Vlaamse Gewest openbaar te maken? Dank u.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Ik was iets te laat, waarvoor mijn excuses, maar ik heb u goed gehoord, mijnheer Vanbesien. Ik heb vooral ook akte genomen van het begin van uw uiteenzetting, waarin u duidelijk vraagt om een debat over inhoud en niet over personen. Vervolgens gaat u in één adem voort met een hele hoop verwijten richting Muylers dit en Muylers dat en u trekt het u niet aan van die mails. Er zijn geen mails geweest van de minister. U neemt woorden in de mond zoals "een attitude van arrogantie". Ik stel vast dat u het enkel over personen hebt, en bijzonder weinig over inhoud.

Ik ga dat wel doen, ik begin met de persoon en dan ga ik naar de inhoud. Het is uw goed recht als volksvertegenwoordiger om niet akkoord te gaan met de keuzes van de Vlaamse Regering. Maar zeg dat dan ook zo. Houd op met krampachtig spijkers op laag water te zoeken, om uiteindelijk één zaak te bereiken: het stopzetten van de hele procedure en de investeringen in en rond Antwerpen. Dat begint stilaan een beetje vermoeiend te worden.

Ik geef een heel concreet voorbeeld. BAM geeft een toelichting op buurtvergaderingen in het Antwerpse en projecteert verschillende kaartjes: een kaartje van wat er zal gebeuren met de werfzone tijdens de werken, daarnaast een kaartje van hoe het er na de werken zal uitzien, met de Oosterweelknoop. U communiceert dan aan de lokale pers: kijk eens, misleiding, leugens, bedrog. Er wordt enkel het kaartje getoond zonder Oosterweelknoop. Dat is misleiding van u. U weet heel goed wat u doet. U neemt een loopje met de waarheid. Ik vind het bijzonder jammer dat u keer op keer zulke zaken naar voren brengt, met één enkele bedoeling: de werken te verhinderen en stop te zetten.

Aan de inhoud van wat hier voorligt, wil ik zelf niet te veel woorden vuilmaken. Volgens onze fractie, en de minister-president zal er zo dadelijk op ingaan, zijn er geen procedurefouten gebeurd. De procedure van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) werd correct gevolgd. Het is trouwens de procedure die voor alle GRUP's werd gevolgd in het verleden. De stukken waarover u spreekt – waarbij u nu weet waarover het gaat, maar bij uw eerste aanval in de pers duidelijk niet, want toen had u het over 'ontbrekende stukken' – waren publiek consulteerbaar.

Er zijn helemaal geen documenten uit het openbaar onderzoek, meer bepaald de bijzondere richtlijnen, uit de openbaarheid gehouden. De stukken waarvan sprake, waren raadpleegbaar. Ik snap dus eigenlijk het probleem niet goed.

Ik snap wel waarover het gaat. Ik ben daarmee begonnen: u doet alles om het in diskrediet te brengen. U verwijt de minister – dat is niet licht – een attitude van arrogantie, u verwijt hem zaken niet in het openbaar te brengen. Ik geef u gelijk dat de zaak in het begin van de jaren 2000 niet transparant was, dat er absoluut een verbetering mogelijk was in de communicatie ten aanzien van de burgers. Maar de laatste maanden en jaren is er niets anders gedaan dan gecommuniceerd op een heel open en transparante wijze.

Dat u verzet voert, dat is uw goed recht. U bent parlementslid en u doet dit met goeddunken vanuit de oppositie. Maar stop met doen alsof het hier gaat over een procedurefout. Het gaat erom dat u wilt dat de werken nooit plaatsvinden.

Ik vind dit om één reden bijzonder jammer. Deze Vlaamse Regering en deze meerderheid doet net alles voor die belangrijke bekommernis die de Antwerpenaren naar voren hebben geschoven, namelijk om leefbaarheid en overkapping te verzoenen met een oplossing inzake files en mobiliteit. Er is geen sprake meer van een autosnelweg door de stad – als dat al ooit zo zou zijn geweest. Er is een tunnel. Het viaduct is vervangen door een tunnel. Er worden al belangrijke stappen gezet voor de overkapping ter hoogte van het Sportpaleis, er wordt al heel veel gerealiseerd.

Nu is er het engagement van 350 miljoen euro aan de stad Antwerpen en de haven voor het nemen van leefbaarheidsmaatregelen, om te voorzien in stukken overkapping. Het engagement is er om een stuurgroep op te richten, om een klankbordgroep op te richten en om een intendant aan te trekken die specifiek de overkapping zal realiseren.

Ik vat het niet meer. Ik begrijp dat u een rol speelt vanuit de oppositie, maar doe dat dan met open vizier en maak duidelijk aan de Antwerpenaar dat u het hem

gewoonweg niet gunt. U gunt het de Antwerpenaar niet om na vijftien jaar studiewerk de verzoening te krijgen: een einde maken aan het fileprobleem op een manier die de leefbaarheid van de Antwerpenaar ten goede komt.

Over het procedurele zal de minister-president zelf zijn antwoord geven, daar ben ik van overtuigd.

Ik heb nog een bekommernis. Ik hoop uiteraard dat de Vlaamse Regering stappen vooruit zet. Ik ben ervan overtuigd dat ze zich niet zal laten tegenhouden door de verdachtmakingen die te pas en te onpas de ether in worden gestuurd.

Minister-president, ik heb nog een bijkomende vraag. Er is natuurlijk al veel aangekondigd en er zijn al veel plannen gemaakt over de uitwerking van een conceptnota over de integratie van de plan-MER-procedure en de GRUP-procedure. Dat is natuurlijk de kern van een mogelijke verwarring: er zitten nog verschillen in de procedure. In de toekomst moeten die volledig uitgevlakt en weggewerkt zijn. Ik begrijp dat u daar niet op kunt antwoorden, maar misschien kunt u deze bezorgdheid meegeven aan uw collega in de Vlaamse Regering opdat zij een timing opmaakt of duidelijkheid verschaft over een voorstel dat ter zake zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, mijnheer Vanbesien, we kunnen dit debat inderdaad hier voeren. U gaf een beetje kritiek op het Vlaams Parlement, dat misschien niet het snelste van de wereld is. Ik wil u er echter op wijzen dat u dit debat die fameuze woensdag in de plenaire vergadering had kunnen brengen. Het is geheel aan u te wijten dat dit niet gebeurd is.

Ik heb inderdaad voor de camera van Villa Politica gereageerd op u. Ik deed dat omdat u eenzijdig, zonder mogelijkheid van wederwoord, naar de krant bent gestapt en eenzijdig in De Ochtend zat, zonder dat een wederwoord mogelijk was. Ik heb dus inderdaad, bij gebrek aan een vraag in de plenaire vergadering, want ik respecteer altijd de parlementsleden, gerepliceerd in Villa Politica. Op dat moment was het voor mij de enige mogelijkheid om u van antwoord te dienen.

Ik blijf erbij dat ik toen terecht naar u heb uitgehaald. Ik wil het debat over de inhoud voeren, niet over insinuaties. Want dat was de toonzetting. U deed alsof u iets onoorbaars ontdekt had, alsof u ontdekt had dat de Vlaamse Regering een en ander wou verbergen. U deed alsof we stukken verborgen zouden hebben gehouden waar u plotseling via mailverkeer dat u bereikt had, de hand op had kunnen leggen. Meer nog u zei, het stond zo letterlijk in de krant, dat het ertoe leidde dat mensen geen bezwaar konden indienen: "aangezien die vaststelling niet in het openbaar onderzoek werd opgenomen, heeft ook niemand er officieel tegen kunnen protesteren". En dat terwijl een aantal mensen wel degelijk bezwaar hebben ingediend met verwijzing naar die stukken, dat heb ik ook in Villa Politica gezegd. Het betreft stukken die wij nota bene op de website hebben gezet. U hebt het over openheid, wel, dat is openheid. Niemand minder dan uzelf hebt een bezwaar ingediend op basis van de stukken waarvan u insinueert dat wij ze te allen prijze wilden onttrekken aan de openbaarheid.

Daarop heb ik terecht gereageerd, dat is mijn recht en plicht. Er is geen sprake van gebrek aan transparantie. Er is geen sprake van onoorbare zaken, integendeel, alles is met open vizier gebeurd en gaf zelfs de mogelijkheid – u hebt ervan gebruikgemaakt – om bezwaar aan te tekenen.

Als we het over de inhoud hebben, wil ik toch eventjes het volgende kwijt. Dit is een dossier dat ten minste al dateert van 1996. Het is twintig jaar oud. De

toenmalige gouverneur van de provincie Antwerpen, Camille Paulus, pleitte er toen voor dat er een derde Scheldekruising zou komen. Hij zei dat het absoluut een noodzaak was. We zijn bijna twintig jaar verder.

In 2000 is de optie genomen voor de Lange Wapper. Ik heb daar niet bij staan dansen, ik heb toen niet zoals Groen gezegd: "Het is een mooie brug die een goede oplossing bevat om de Oosterweelverbinding te realiseren". Dat hebt u gezegd.

In 2010 is de omslag naar de tunnel gekomen. Het was niet langer 'walk and don't look back', het was een nieuwe optie.

Hoe dan ook, we zijn twintig later en de problemen zijn alleen maar groter geworden. De filezwaarte is op vijf jaar tijd met 30 procent toegenomen en, en in 2014 nog eens met 10 procent gestegen. De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) raamt de jaarlijkse kost vanwege de verkeerscongestie in dit land op 1 procent van ons bruto nationaal product. Volgens de maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) genereert elke dag uitstel van het Oosterweelproject een kostprijs van 1 miljoen euro. En u kent de leefbaarheidsproblemen van de congestieproblematiek door het letterlijk stilstaan van zoveel wagens elke dag.

En dat is het verschil tussen u en wij: wij willen met deze regering knopen doorhakken. Wij willen eindelijk dat er oplossingen komen. We gaan niet terugkijken naar het verleden, dat is zinloos. Het is nu 2015 en zoals minister Weyts eerder al zei, zouden wij graag hebben dat de eerste spade in 2017 in de grond gaat.

Van bij het aantreden van deze regering hebben wij daadkracht getoond, beslissingen genomen en knopen doorgehakt. We zijn begonnen met schoon schip te maken met het verleden door middel van de dading met Noriant. In januari hebben we het GRUP-Oosterweel voorlopig goedgekeurd. Normaal volgt in april de definitieve goedkeuring.

Het politiek stuurcomité heeft inderdaad een aantal beslissingen genomen die belangrijk zijn om tot een oplossing te komen. We hebben geopteerd voor een publieke financiering en we hebben beslist de uitvoering en exploitatie op te nemen in de overheidsbegroting.

Omwille van de competitiviteit en van de gunstigere prijzen zullen we betere aanbestedingsresultaten opsplitsen in vijf deelprojecten waarbij we een beroep doen op engineering en construct. We splitsen op in Linkeroever, Scheldetunnel, Oosterweelknooppunt, Kanaaltunnels en de Ring 1-noord.

We hebben een aantal minderhindermaatregelen genomen op de diverse werven met als doel een maximale beperking van de hinder met bereikbaarheidsmanagers in 2015.

Tot slot hebben we beslist het ontwerp aan te passen over het hele Oosterweeltraject zodat overal waar mogelijk overkapping kan komen. We hebben ook beslist de ondertunneling aan het viaduct van Merksem met 200 meter te verlengen om ook daar een overkapping te hebben en veel open ruimte te kunnen creëren om het afschuwelijke viaduct daar eindelijk te laten verdwijnen.

Voor het niet-Oosterweelgedeelte, de zuidelijke ring, wordt 350 miljoen euro uitgetrokken waarmee de stad een zo groot mogelijke overkapping moet realiseren.

Tegen heel die achtergrond komt u nu met dit procedurele gevecht waarbij u mij vraagt of het klopt dat minister Muylers destijds een duidelijke fout heeft

gemaakt en waarvan u met stelligheid beweert dat die het GRUP in gevaar brengt. Ik heb gezegd dat minister Muyters de wet heeft toegepast. U gaat daar nogal juridisch op in. Ik wil daar ook de handschoen in opnemen. In de Vlaamse Codex Ruimtelijk Ordening staat dat de richtlijnen van het plan-MER geen deel uitmaken van het openbaar onderzoek bij een GRUP. Anderzijds is er het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Daarin staat dat bij een openbaar onderzoek over een plan-MER de regels van het openbaar onderzoek over het RUP moeten worden gevolgd wanneer die twee samenvallen.

Dit parlement heeft daarover een decreet goedgekeurd dat er uitdrukkelijk voor opteert om in dit geval het plan-MER en de bijlagen niet toe te voegen. De hele procedure dateert van na het decreet. Nu stelt u dat decreet in vraag. Er was tegenstrijdigheid tussen twee bepalingen. Misschien hebt u nu op de website een aantal gevallen gevonden waarbij die richtlijnen toch zijn toegevoegd aan het openbaar onderzoek. Ik laat dat in het midden, ik kan dat hier niet nagaan. In elk geval is toen vastgesteld, en dat zegt ook Stibbe in zijn advies, dat prima facie altijd de procedure wordt toegepast waarbij die richtlijnen niet worden toegevoegd aan het openbaar onderzoek. Er was een tegenstrijdigheid van bepalingen tussen het decreet Ruimtelijke Ordening en het decreet met betrekking tot de MER. De decreetgever heeft dat opgelost door de tegenstrijdigheid op te heffen. Daardoor geldt de voorrang van de procedureregels van het openbaar onderzoek van het plan.

U zegt dat een interpretatief decreet niets kan wijzigen. Het is de decreetgever die daar de baas is. Wanneer men vaststelt dat er twee decretale bepalingen zijn met een verschillende inhoud, is het evident dat de decreetgever beslist hoe dit dispuut moet worden opgelost. En de decreetgever heeft dat gedaan.

U hebt gelijk dat de toelichting bij dat decreet tegenstrijdig is met de decreetbepaling zelf. Als simpel jurist zeg ik dat een decreet nooit geïnterpreteerd moet worden wanneer de tekst daarvan duidelijk. De tekst van die interpretatieve bepaling is glashelder en bepaalt dat het de procedure is van het decreet Ruimtelijke Ordening is die moet worden toegepast. Men moet dan niet gaan kijken naar de parlementaire voorbereiding en naar de toelichting, want de tekst staat op zich en is heel duidelijk.

U beroept zich op juristen die u niet citeert. U zegt dat een interpretatieve bepaling niet meetelt. Men mijn beperkte juridische kennis denk ik dat het juist wel de decreetgever is die een oplossing biedt wanneer sommige decretale bepalingen onduidelijkheid creëren. Wanneer een toelichting iets anders bepaalt dan de tekst zelf, dan moet men zelfs geen rekening houden met de toelichting als het decreet duidelijk is. En het decreet is heel duidelijk.

Bovendien heb ik vastgesteld dat niemand in die parlementaire voorbereiding, ook Groen niet, heeft gezegd dat er in de toelichting iets anders stond dan in het decreet. Het decreet is goedgekeurd zoals het is. De tekst geldt erga omnes en is in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en niet aangevochten. De administratie heeft gehandeld conform de decretale bepaling.

Komt daarbovenop dat, wat Stibbe ook heeft bevestigd, er prima facie altijd zo wordt gehandeld. U zegt dat u een aantal gevallen kent waar het zo is. Ik laat dat in het midden, ik kan daar niet op antwoorden. Ik ga me niet wagen op een terrein – u hebt het over de website – dat ik niet heb kunnen controleren.

Ik wil wel beklemtonen dat wij absoluut niets hebben willen verbergen. Het was niet de bedoeling om die richtlijnen te verdonkeremanen. Dit is compleet correct, te goeder trouw, volgens de bepalingen van het decreet Ruimtelijke Ordening gebeurd. Al die zaken waarvan u zegt dat ze niet werden toegevoegd, stonden wel online op de website en zijn zelfs in diverse bezwaarschriften aangewend om

te klagen over de geldigheid van het ruimtelijk plan. Meer nog, in uw eigen bewaarschrift ondertekend door u namens Groen Antwerpen, ingediend op 14 augustus 2014, dus lang voor de ontdekking van de kwetsieuze mails, staat uitdrukkelijk dat u zich beroept op de MER-richtlijnen, bladzijde 9 van uw bewaarschrift. U doet dat nogmaals over de gezondheidsperimeters op bladzijde 8 en 9 van uw bewaarschrift.

Deze Vlaamse overheid speelt met open vizier. Dat hebt u ook gemerkt met Uplace. U hebt in dat dossier op de middag bijkomende stukken gevraagd die wij u zo snel mogelijk hebben bezorgd. Ik zie dat Groen in de praktijk anders handelt. Gisteren heeft uw schepen in de gemeenteraad van Gent in het kader van het verkeersplan geweigerd de studie met betrekking tot de 30 kilometerzone mee te delen omdat naar zijn oordeel dat stuk niet relevant is om het verkeersplan te beoordelen. Welnu, deze Vlaamse Regering gaat anders om met de openbaarheid van bestuur.

U vraagt welk effect een vernietiging van het GRUP zou hebben op de timing. Ik kan die vraag niet beantwoorden. U kent de wetgeving en de decretale bepalingen. U weet wat er in het verleden is gebeurd. Het is niet aan mij om daar een uitspraak over te doen. Ik neem aan dat u hoopt dat dit tot een vernietiging leidt. Wij vinden dat het tijd is om te handelen en ik zou hopen dat u zich daarbij aansluit. Als dit GRUP wordt vernietigd, vallen we terug op het oude GRUP, dat met de brug. U hebt dat destijds bejubeld, maar ik neem aan dat het niet uw bedoeling is om terug te gaan tot het GRUP met de Lange Wapper. En als dat uw bedoeling is, dan moet u het zeggen.

U zegt vervolgens dat de Vlaamse overheid meer openheid moet tonen en rekening moet houden met kritieken en suggesties. Ik heb u gezegd dat wij beslist hebben om heel dat project bij te sturen, om over te gaan tot een maximale overkapping, om zelfs dat aartslelijke viaduct van Merksem te laten verdwijnen, om een ondertunneling te maken, om die ondertunneling nog eens te verlengen ook, en, meer nog, overkappingen te realiseren over de zuidelijke ring, met een projectregisseur die dat allemaal in goede banen moet leiden.

Ik kom tot uw vierde vraag, waarbij u zegt dat u inzage wilt krijgen in het mailverkeer tussen BAM en studie bureau Antea. Als u openbaarheid van bestuur inroept ten opzichte van BAM, is dat uw volste recht. Ik respecteer de rechtsstaat. BAM staat op zich. Antea is privé en valt niet onder de wet op de openbaarheid van bestuur. Ik weet dat er door BAM diverse gemotiveerde weigeringen zijn tot inzage van het e-mailverkeer met betrekking tot Antea.

Ik heb begrepen dat BAM gelijk heeft gekregen bij de beroepsprocedure. U hebt daar beroep tegen aangetekend. U hebt dat verloren. Ik heb begrepen dat ongeveer alle e-mails gevraagd zijn over de periode 2010-2013. Het is een beetje zoals bij Hillary Clinton waarschijnlijk: u wilt 30.000 mails binnenhalen om die allemaal te bekijken. Als dat niet gespecificeerd is en niet meer redelijk is, dan weet u ook dat de wet op de openbaarheid van bestuur daar niet in meegaat. Ik hoor dat er nieuwe aanvragen zijn ingediend en dat die in overweging zijn genomen door BAM. Het is niet aan mij om daar uitspraken over te doen. BAM zal moeten handelen conform de wet op de openbaarheid van bestuur. Als u botst op een weigering of een gedeeltelijke weigering van BAM, dan hebt u het recht om daar beroep tegen aan te tekenen uiteraard.

In laatste instantie kom ik tot iets waarover ik ook een stukje heb gelezen in de krant van vandaag, namelijk mailverkeer tussen de dienst MER en BAM. U zegt dat er druk is uitgeoefend, want de heer David Stevens van de dienst MER schrijft in de laatste mail, waarin blijkbaar gevraagd was een timing aan te houden om een studie milderende maatregelen rond te hebben tegen een

bepaalde tijd, het volgende: "Als dienst MER achten wij het noodzakelijk de initiatiefnemer erop te wijzen dat er geen druk kan gezet worden op de kwalitatieve opmaak van de plan-MER. De opmaak van milderende maatregelen is daar een cruciaal onderdeel van." Dat is een mail tussen diensten, waarbij de dienst MER naar mijn aanvoelen zeer correct reageert en zegt: u dringt aan op een strakke timing, wel beste mensen, wij laten u weten dat we ons niet onder druk laten zetten, dat wij kwaliteitswerk willen leveren. Dat lijkt mij een heel correcte reactie van die dienst MER. Of u daar iets mee wil bewijzen ten aanzien van deze regering, is mij volstrekt onduidelijk. Dit is mailwisseling tussen BAM en de dienst MER. De dienst MER staat op zich en zegt: wij gaan kwaliteit afleveren, maak u geen begoochelingen, u vraagt strikte termijnen, we kunnen snel werken, maar het zal altijd met respect voor de kwaliteitsnormen zijn.

Mevrouw De Ridder, ik zal de bijkomende vraag bezorgen aan de minister van Omgeving. Daar kan ik nu op dit moment niet op antwoorden.

Collega Vanbesien, ik besluit dat er naar mijn aanvoelen zeer correct en in alle openheid gehandeld is. Er zijn geen stukken verborgen gehouden. U hebt ze zelf gebruikt in uw bezwaarschrift. Er is gehandeld conform het decreet Ruimtelijke Ordening. Er is een beslissing genomen waarvan Stibbe inderdaad gezegd heeft dat uit het oogpunt van maximale risicobeheersing, men de procedure opnieuw zou kunnen doen. Dat lijkt me ook een logisch advies van een advocatenbureau dat zegt: als u mij advies vraagt, begin dan opnieuw voor een maximale risico-beheersing.

Uit het overleg dat is gehouden tussen de diverse instanties is gebleken dat er tot dan toe altijd zo gehandeld werd, dat dit volledig conform de decretale bepalingen is en dat er op dat vlak geen aanmerkingen te maken zijn, en alleszins niet dat er zou kunnen worden geconcludeerd dat het hier de bedoeling was om stukken te onttrekken aan wie dan ook. Die stukken waarover u het had, die hadden toegevoegd moeten zijn aan het openbaar onderzoek, stonden online, u hebt ze niet alleen geconsulteerd, maar ook gebruikt in uw eigen bezwaarschrift.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil een paar redeneringen die ik bijzonder zwak vind, even tegen het licht houden. U zegt, zoals u ook al in Villa Politica had gezegd, – ik dacht dat u er nu over zou zwijgen, maar u begint er toch opnieuw over – dat ik in mijn eigen bezwaarschrift ook heb verwezen naar de MER-richtlijnen. Dat zou dan het bewijs moeten zijn dat het openbaar onderzoek op een juiste manier is georganiseerd. Dat is natuurlijk een heel kromme redenering.

Ik zal u een wat absurder voorbeeld geven. Stel dat Bart Somers – hij is niet aanwezig – , die zijn bezwaren tegen het Oosterweelproject niet meer mag formuleren maar die nu bezwaren uit tegen Uplace, in deze procedure een klacht zou hebben ingediend en zou zeggen dat hij tegen Uplace is, zou u dan beweerd hebben: ziet u wel dat deze procedure ook over Uplace ging? Waar de procedure over gaat, wordt natuurlijk bepaald door degene die het organiseert en niet door de bezwaren die er ingediend worden. Hetzelfde geldt voor de MER. U zegt dat de MER-richtlijnen wel op de website stonden. Wil dat dan zeggen dat deze procedure over alles gaat wat er op internet te vinden is? Daar gaat het natuurlijk niet om. Het gaat erom dat er een procedure is afgesproken – een interpretatie kan dat niet wijzigen en ze wijzigt dat ook nog niet eens – en dat decretaal bepaald is welke stukken in het dossier moeten worden meegenomen en waarop kan worden gewerkt. Dat is inderdaad zeer helder, zowel in het decreet zelf als in de interpretatie. De vorige minister hield daar geen rekening mee, nam

de stukken niet op. Hij werd daarop gewezen door Stibbe, die u al een paar keer hebt geciteerd alsof die positief zou zijn geweest. Maar Stibbe was heel duidelijk en zei: corrigeer dat. Op dat moment zegt de minister: ik doe toch gewoon verder. Uw redeneringen dat het toch op de website stond, en dat er toch reacties op zijn gekomen, gaat niet over het feit dat de procedure zoals ze decretaal is bepaald, niet is gevolgd, willens en wetens, door de vorige minister.

In verband met de overkappingsstudie heb ik geen duidelijk antwoord gekregen op de vraag hoe open het mandaat is. Ik hoor u nu zeggen dat men de overkapping van de zuidelijke ring gaat onderzoeken. Wilt dat dan zeggen dat de noordelijke ring daar niet bij hoort of wel? Dat zou nieuws zijn. Graag een beetje meer duidelijkheid over wat precies het mandaat is van de overkappingsstudie.

Wat betreft de mails van BAM, heb niet ik maar heeft stRaten-generaal die al een paar keer opgevraagd via de openbaarheid van bestuur. Daar heeft men dat afgeschermd. Dan wordt de paraplu van BAM opengetrokken en zegt u: dat is een aparte nv. U zegt dat u daar geen uitspraken over doet, alsof BAM een totaal vreemd lichaam is. Dat is een overheidsbedrijf van de Vlaamse Regering. Een tweede keer gaat de BAM-paraplu open als het gaat over die laatste mail van de dienst MER die zegt: BAM, alstublieft, zet eens geen druk. U hebt inderdaad gelijk dat de dienst MER daar correct heeft gehandeld. Maar je kunt toch heel grote vragen stellen bij BAM, een overheidsbedrijf, dat blijkbaar niet de deontologie heeft om te zeggen dat het de onafhankelijkheid volledig laat spelen.

Ten slotte, meer algemeen, zegt u: wij willen vooruit gaan, voor ons moet het rap gaan. U zegt dat iedereen die begint te zeuren over procedures, eigenlijk onverantwoord bezig is. Voor alle duidelijkheid, mevrouw De Ridder, mocht het u ontgaan zijn en mocht u vinden dat ik niet duidelijk genoeg ben geweest in Antwerpen over mijn positie in verband met de Oosterweelverbinding: ik ben er inderdaad tegen. Dat is waar. *(Opmerkingen van mevrouw Annick De Ridder)*

Maar dat weet iedereen. Het is niet zo dat dit een verborgen agenda is. Ik heb ook een goede reden om daar tegen te zijn, en dat is omdat het wel degelijk een nieuwe autostrade is die dwars door de stad getrokken wordt, die op bepaalde plaatsen 125 meter breed is, die op 60 meter van huizen verwijderd is en die 2 verkeerswisselaars nodig heeft, met name de Hollandse knoop en de Oosterweelknoop, in de stad. Ik vind dat een slechte oplossing. Ik denk dat er betere oplossingen zijn.

De reden waarom dit zo lang duurt, is niet het debat dat we nu voeren. De minister-president heeft natuurlijk gelijk dat dit nu al twintig jaar duurt, dat dit erg is, dat we sneller moeten gaan en dat de files een probleem zijn. Daar ben ik het 100 procent mee eens. Maar de reden waarom dit steeds weer tot stilstand komt, is dat men niet op een goede manier omgaat met creatieve, nieuwe ideeën – ondertussen zijn ze niet meer nieuw, ze liggen al lang op tafel – die vanuit Antwerpen naar voren zijn gekomen en die een veel betere oplossing kunnen geven voor de combinatie mobiliteit-leefbaarheid. Wat u nu met de Vlaamse Regering doet, is zelf de vertraging organiseren. Door de procedures niet correct toe te passen, door ze op die manier bloot te stellen aan mogelijke vernietiging, organiseert u eigenlijk zelf de vertraging.

Ik neem aan dat u zich goed bewust bent van het feit dat het uw verantwoordelijkheid is als de rechtbank op een gegeven moment zou zeggen dat de regels niet juist zijn toegepast, dat het openbaar onderzoek niet op een correcte manier is toegepast en dat men het zal vernietigen. U zult dan de schuld niet kunnen doorschuiven naar iemand anders. Het is 100 procent de verantwoordelijkheid van deze Vlaamse Regering. Als dat zou gebeuren, neem ik aan dat u op dat moment minister Muyters wel zult blameren, en dat u op dat

moment heimwee zult hebben naar de achttien dagen die de procedure langer had kunnen duren maar waarbij het GRUP dan wel zou zijn goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Om verder te gaan op de uiteenzetting van collega Vanbesien: dat u tegen het dossier bent, is niets nieuws, dat weten we al langer dan vandaag. Mijn oproep was niet om dat nog eens duidelijk te etaleren, maar om eerlijk te zijn in alle stappen die u zet om het dossier gewoon te torpederen. Stop dan met spijkers op laag water te zoeken, bazooka's te zoeken die er eigenlijk geen zijn. U bent tegen, goed, dat is uw goed recht, maar ik zou willen dat het debat dan ook inhoudelijk en op een faire manier wordt gevoerd, weg van de verdacht-makerij, die, in alle eerlijkheid collega's, toch wel stilaan een niveau bereikt dat mij zorgen baart.

Verder blijft u de gekende riedels afsteken. Een nieuwe autostrade door de stad: dat is het niet. U doet alsof dat een autostrade is die over de Vogelenmarkt in Antwerpen loopt. Dat is het niet, het is een tunnel ten noorden van de stad Antwerpen. Ik neem er akte van dat u keer op keer op keer hetzelfde rad voor de ogen draait van de mensen, die dat geloven en deels in dat verhaal meestappen, wat natuurlijk bijzonder jammer is. U spreekt opnieuw over alternatieven die beter zijn. Die zijn er ook niet. Alle mogelijk studiewerk van de afgelopen vijftien jaar, of het nu MER-procedures betreft, of veiligheidsstudies, of verkeersanalyses, of studies van het verkeerscentrum, alle mogelijke studies hebben uitgewezen dat, of het nu gaat over veiligheid, leefbaarheid of mobiliteit, in het globale plaatje de Oosterweelverbinding er het beste uit komt.

Nogmaals, deze meerderheid wil voor één zaak niet 100 procent verantwoordelijk zijn, dat is dat er na vijf jaar nog altijd stilstand zou bestaan, want dat is duidelijk waar u op aanstuurt. Wel, deze Vlaamse Regering doet dat niet, deze meerderheid doet dat niet. Wij willen in 2017 een spade in de grond om eindelijk Antwerpen van die INRIX-rangschikking te krijgen die Antwerpen en Brussel jaarlijks op plaats een en twee zet van aantal file-uren van alle Noord-Atlantische steden. We willen daaraf geraken. We willen de spade in de grond in 2017 voor de bouw van Oosterweel.

Maar even belangrijk is dat wij belangrijke stappen vooruit willen zetten wat die leefbaarheid en die overkappingen betreft. Daarom vind ik het bijzonder verwonderlijk en bijzonder onbegrijpelijk dat u als groene partij tegen die combinatie bent en een GRUP betwist en bevecht, waarbij we riskeren, zoals de minister-president daarnet al zei, dat als het vernietigd wordt, we terugvallen op het oude GRUP van de brug, waar uw goede collega Mieke Vogels ooit vrolijk rond stond te dansen. Ik kan me moeilijk inbeelden dat dat de finaliteit is van een groene partij, niet enkel in Antwerpen maar ook in Vlaanderen.

Wat mij betreft, hop met de geit, vooruit met de procedures, op een correcte manier uiteraard, dat is een evidentie. Laat ons samen streven naar realisatie van het oplossen van de mobiliteitsknoop, hand in hand met maatregelen voor de leefbaarheid en de overkapping. Dat is uiteindelijk wat de Antwerpenaar vraagt en waar de Antwerpenaar recht op heeft.

Minister-president Geert Bourgeois: Excuseer, u hebt gelijk: de stukken bij BAM zijn opgevraagd door stRaten-generaal. Het doet er niet toe. Het ging over de hele periode 2010 tot en met 2013. BAM wilde die niet meedelen omdat ze het onredelijk en disproportioneel vond. Er is beroep aangetekend en de commissie heeft gezegd dat BAM gelijk had. Er is een nieuwe aanvraag ingediend. BAM moet die in alle onafhankelijkheid behandelen. Ik ga niet tussenkomen, niet in positieve zin, niet in negatieve zin. Zoals het in andere gevallen van

openbaarheid van bestuur gebeurt, is het aan BAM om daarover te oordelen. Reageert BAM er fout op of niet naar wens van de vraagsteller, dan staat de beroepsprocedure open. We gaan zien wat de gevolgen daarvan zijn. Zo hoort dat in een rechtsstaat.

U vraagt naar het mandaat. Ik heb dat toch duidelijk gezegd: overkapping met de procedure met de intendant die moet rapporteren. Het gaat over de zuidelijke ring, van de Kennedytunnel tot de E313. De rest is Oosterweel en dus voor BAM waar we beslist hebben om te gaan voor een maximale overkapping. Ik wil die zaken toch onder de aandacht brengen. U zegt dat ik niet luister naar de mensen. Het project is totaal bijgestuurd met minder hinder, met zoveel mogelijk ondertunneling, met zoveel mogelijk overkapping, met zoveel mogelijk nieuwe openbare ruimte die op die manier zal worden gecreëerd.

Tot slot, het juridische punt is soms een beetje moeilijk om volgen. U beweert dat ik het argument aanhaal dat u in uw bezwaarschrift gebruik maakt van die richtlijnen om de geldigheid van de procedure te verdedigen. Ik heb dat niet gedaan. Ik heb dat argument niet nodig voor de geldigheid van de procedure. Ik zeg u: er was tegenstrijdigheid tussen het decreet Ruimtelijke Ordening en het decreet Algemeen Milieubeleid (DABM). Tot dan toe gaf de administratie altijd voorrang aan het decreet Ruimtelijke Ordening: de MER-richtlijnen hoeven niet mee te worden opgenomen in het openbaar onderzoek met betrekking tot het ruimtelijk uitvoeringsplan. Er was tegenstrijdigheid tussen die twee decreten. De decreetgever, het parlement, heeft geoordeeld dat die moest worden opgelost. Het parlement heeft een decreet goedgekeurd waarbij werd gezegd dat als die twee samenlopen, er voor de procedure van het decreet Ruimtelijke Ordening wordt gekozen.

Met andere woorden: die stukken moeten er niet aan worden toegevoegd. Het is een zeer heldere tekst. Legislatief moet je er niet over discussiëren. De toelichting luidt anders, maar hoe dat moeilijk is geweest, weet ik niet. Ik was niet de initiatiefnemer, dat was het parlement. Dan nog: bij interpretatie van wetten speelt het geen rol als de wet duidelijk is. Wie het leest, weet dat die wet duidelijk is. De decreetgever heeft er dus voor gekozen om de praktijk die dan meestal – ik laat het in het midden want u zegt dat er afwijkingen zijn – werd toegepast door de administratie, tot decreet te verheffen. Dat is het argument voor de geldigheid ervan, waarover overleg is geweest tussen het kabinet en BAM. Als ik het had over de documenten, heb ik dat niet in die context gebruikt. Collega Vanbesien, ik heb alleen willen antwoorden op uw bewering in de krant. Ik citeer ze nogmaals: "Aangezien die vaststelling niet in het openbaar onderzoek werd opgenomen, heeft ook niemand daar officieel tegen kunnen protesteren." Terwijl ik aantoon dat er juist verschillende bezwaarschriften zijn die ze wel gebruiken en nota bene, uzelf ook. Tegen die insinuatie dat er iets is weggestopt en niet in de openbaarheid mag komen, heb ik gereageerd. Ik gebruik het argument niet in de context van de geldigheid van de procedure. Ik zeg alleen dat zelfs uw ultieme bewering dat het niet kon worden gebruikt bij de bezwaarschriften, niet klopt, want u hebt er zelf gebruik van gemaakt.

Zoals mevrouw De Ridder zegt, zijn er tegengestelde visies. Het is een dossier dat twintig jaar oud is, een dossier dat schreeuwt om een oplossing voor mobiliteit, economie, duurzaamheid, leefbaarheid. Er is een oplossing gekozen. Er is een omslag gebeurd in het jaar 2010. Met deze regering nemen wij heel wat bijkomende maatregelen om er een goed dossier van te maken. U zweert bij een andere oplossing. Ik zeg u alleen: het is niet in het belang van Antwerpen, het is niet in het belang van de Vlaamse economie, het is niet in het belang van de leefbaarheid dat er nog verzet tegen komt en dat dit nog langer duurt. Dit schreeuwt om een oplossing.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Mevrouw De Ridder, u zegt dat dit geen autostrade door de stad is, maar dat dit ten noorden van de stad ligt. Voor mensen die de stad een beetje kennen, gaat het over een aftakking aan de Hollandse knoop, op het knooppunt Borgerhout-Merksem-Deurne. Wat mij betreft, is dat niet 'het noorden van de stad', maar midden in de stad. Het gaat richting 't Eilandje, niet 'het noorden van de stad', maar midden in de stad. Het moment dat er ooit bouwvergunningen zullen worden aangevraagd voor dit tracé, zal er een protest ontstaan zoals u nog nooit hebt gezien. Er is al veel protest geweest in dit dossier.

We zullen afwachten wat het juridische betreft. U zegt dat men de toelichting niet moet lezen want dat ze er niet toe doet en dat het over de interpretatieve bepaling zelf gaat. Die kan niet tegen het decreet zelf ingaan, maar enkel interpreteren. Ze zegt dat de procedureregels gelden van die wetgeving die vermeld is in deze paragraaf. Die wetgeving is dan de ruimtelijke codex. Maar er staat in die toelichting duidelijk dat, samen met het plan-MER, de beslissing vermeld in artikel 4.2.8 paragraaf 6 en de beslissing vermeld in artikel 4.2.10 paragraaf 2 aan het openbaar onderzoek worden onderworpen. Het gaat letterlijk over de MER-richtlijnen, het gaat letterlijk over de beslissing van de dienst MER tot goedkeuring van het plan. Het is bijzonder duidelijk als het gaat over procedureregels – termijnen, aankondiging, modaliteiten enzovoort –, maar niet over documenten die moeten worden voorgelegd, want daar wordt het decreet DABM gevolgd. Dat zal ook de rechter duidelijk maken.

Minister-president, u doet het weer. U vraagt dat het verzet zou stoppen. Als het over de heer Verhaeghe gaat, is de rechtsstaat heilig. Als het gaat over mensen die dit plan geen goed plan vinden, moeten die rechten eventjes wijken. Ik ben het met u eens dat er snelle oplossingen moeten komen, dat die er al hadden kunnen zijn, dat er ook andere dingen kunnen gebeuren die sowieso sneller zullen zijn dan de bouw van een nieuwe autostrade. U bent daar niet mee bezig en in die zin legt u foute prioriteiten.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Vanbesien, ik wil voor alle duidelijkheid zeggen dat het uw volste recht is om te procederen, dat het het volste recht van Groen is om te procederen, dat het het volste recht van de stRaten-generaal is om te procederen. Ik heb er geen enkel probleem mee. Dit is onze rechtsstaat. Het staat open voor iedereen. Ik wijs alleen op de belangrijke economische, ecologische en mobiliteitsgevolgen van dit dossier. Laat iedereen er zijn verantwoordelijkheid voor opnemen. Iedereen weet welk parcours er al doorlopen is. Ik zeggen alleen: wij kijken met de regering vooruit en wij willen een oplossing.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): U moet goed weten dat, als er hiertegen een bezwaar wordt ingediend bij de Raad van State en als het GRUP wordt vernietigd onder meer op basis van het feit dat er een foute procedure is gevolgd, u niet met een beschuldigende vinger moet wijzen naar diegene die klaagt, maar naar minister Muyters die heeft geweigerd om een rationeel advies te volgen.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rechtsonzekerheid voor bestaande woningen in woonuitbreidingsgebieden – 1527 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, over woonuitbreidingsgebieden en woonreservegebieden is al veel gezegd. Er is ook al veel regelgeving rond geschreven. In Vlaanderen werd op de gewestplannen ongeveer 28.260 hectare woonuitbreidingsgebied (WUG) aangeduid. Van deze oppervlakte werd sindsdien reeds heel wat herbestemd via een plan tot bijvoorbeeld woongebied of andere bestemmingen. Voor sommige WUG's werd tot dusver geen planningsinitiatief genomen. Uit recente cijfers blijkt dat er ook nog meer dan 10.000 hectare onbebouwd en 'ongeordend' woonuitbreidingsgebied in Vlaanderen beschikbaar is.

U hebt in deze commissie op 24 februari naar aanleiding van de vraag van mevrouw Pira aangegeven dat u op korte termijn een voorstel van een tweesporenbeleid ten aanzien van de vrijliggende woonuitbreidingsgebieden zult voorleggen aan de Vlaamse Regering. We mogen niet vergeten dat eigenlijk nog meer dan voldoende juridisch aanbod beschikbaar is in de woongebieden om de nodige woonbehoefte op te vangen. We moeten deze gebieden ook 'slimmer' benutten: hogere dichtheden, verweving, slimme mobiliteit. Natuurlijk liggen niet alle gebieden even goed. Er is dus wel wat maatwerk nodig. In bepaalde gevallen kunnen woonreservegebieden en woonuitbreidingsgebieden in beeld komen. Wij kijken alvast uit naar uw voorstellen en ook in het regeerakkoord komt dit aan bod.

Mijn vraag gaat echter over die woningen en constructies in woonuitbreidingsgebieden, die niet zijn geordend door een bijzonder plan van aanleg (BPA), een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of een globale verkavelingsvergunning. Sommige van die constructies dateren van vóór het gewestplan, andere werden ook na de inwerkingtreding van de gewestplannen opgericht via het vergunningenspoor of het principiële akkoord dat in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening mogelijk wordt gemaakt. Het gaat om verkavelingen, sociale woonprojecten, maar soms ook individuele woningen op zogenaamde restpercelen.

Recente arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen verwijzen echter steevast – alle omzendbrieven en intenties van de Vlaamse overheid ten spijt – naar het bewuste artikel 5.1.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van gewestplannen dat stelt dat woonuitbreidingsgebieden "uitsluitend bestemd zijn voor groepswoonbouw zolang de bevoegde overheid niet heeft beslist over de ordening van het gebied".

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 20 januari of bestaande woningen en andere constructies in woonuitbreidingsgebieden, die niet zijn geordend door een BPA, RUP of verkaveling, moeten worden beschouwd als zonevreemde constructies, gaf u aan dat uw administratie deze argumentatie kent. Ik kreeg echter geen antwoord op de precieze vraag. Ik herhaal daarom mijn vragen. Het gaat uiteindelijk om waarschijnlijk zonevreemde constructies die al dan niet bepaalde rechten krijgen.

Minister, moeten de bestaande woningen en andere constructies in woonuitbreidingsgebieden, die niet zijn geordend door een BPA, RUP of verkaveling, beschouwd worden als zonevreemde constructies? Zijn de decretale basisrechten ten aanzien van deze constructies integraal van toepassing? Op welke manier zult u rechtszekerheid bieden aan de eigenaars en bewoners in deze woonuitbreidingsgebieden? Zal deze problematiek ook opgenomen en behandeld worden in de conceptnota over de globale thematiek van woonuitbreidingsgebieden, die u op korte termijn zult voorleggen aan de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, bedankt voor de vraag. Het klopt dat er een uitspraak is geweest in december 2014 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Daaruit blijkt duidelijk dat woningen gelegen in woonuitbreidingsgebieden die geen deel uitmaken van of niet geordend zijn via een bijzonder plan

van aanleg (BPA), een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of een verkaveling inderdaad zonevreemd zijn. Dat staat in het arrest, dat goed onderbouwd is.

Tot nu toe gingen onze diensten ervan uit dat woningen in woonuitbreidingsgebieden zone-eigen waren. In het KB van 28 december 1972 maken de woonuitbreidingsgebieden deel uit van de categorie van woongebieden. Maar als je de redenering volgt van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, kom je tot de conclusie dat ze zonevreemd zijn. Die discrepantie kunnen we niet aanhouden en we moeten dat dus oplossen.

Het klopt niet dat er grote onzekerheid bestaat voor die woningen en dat er niets kan gebeuren. Dat weet u ook. Ze hebben belangrijke basisrechten. Ze kunnen herbouwen, verbouwen, uitbreiden tot 1000 kubieke meter. De mogelijkheden zijn ruim. Daardoor zijn er op dit moment niet echt heel concrete problemen. Er zijn ook mogelijkheden tot het plaatsen van een carport, terras en tuin. Dat kan, als de woningen gelegen zijn in niet-kwetsbare gebieden.

We moeten dat oplossen. We moeten ervoor zorgen dat de codex in die zin wordt aangepast. Ik heb een conceptnota klaar. Die is al besproken door de Vlaamse Regering, maar die komt nog eens terug, om een en ander nog te verfijnen. Ik heb het hier ook gezegd, toen we het erover hadden in februari. Ik stel voor dat we ook deze problematiek meenemen in de globale versnelde aanpak van de woonuitbreidingsgebieden, waarbij we er een aantal zullen schrappen, conform het regeerakkoord. Ik stel voor dat we die onduidelijkheid in de codex oplossen in de conceptnota. Dat is mijn voorstel.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijn vraag was veel langer dan het antwoord, maar dat is op zich niet slecht, minister. Het is een vreemde gewaarwording. Ik ben in een vorig leven ook nog schepen van Ruimtelijke Ordening geweest. De redenering die u nu volgt en die inderdaad gebaseerd is op de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, houdt in dat alles wat opgericht is op basis van een principiële akkoord, een omzendbrief, over de invulling van restpercelen en noem maar op, zonevreemde constructies zijn. Als we de redenering doortrekken, moeten we dus steeds een plannend initiatief hebben van de overheid, om een oplossing te vinden.

Minister, we moeten niet vooruitlopen. Als u bezig bent met een nota, als die eraan komt, willen we daar nog wel even op wachten. Hopelijk zit er een krachtig ruimtelijk en kernversterkend beleid in, waarbij we komaf maken met alle procedures die in het verleden zijn gevolgd, en die een oplossing leken maar het blijkbaar niet zijn. Ook op basis van dat KB van 1972, dat we niet hier kunnen wijzigen, is toch een en ander gebeurd. Al die verschillende procedures blijken af en toe juridisch wankel. Voor ons is het belangrijk dat het plannende initiatief door de overheid wordt genomen. Dat lijkt ons de meest zekere en rechtszekere vorm. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de willekeur bij de afhandeling van minnelijke schikkingen voor abnormaal hoog verbruik door de drinkwatermaatschappijen – 1559 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Minister, u weet dat de drinkwaterproblematiek mij na aan het hart ligt. Ik heb daarover al meermaals vragen gesteld in de commissie.

Ik moet erkennen dat er de afgelopen jaren al een en ander is gebeurd. In 2011 is het Algemeen Waterverkoopreglement er gekomen, met een duidelijke omschrijving en definitie van het begrip 'verborgen lek'. Dat zorgt voor meer bescherming voor drinkwaterabonnees. Ze hebben nu recht op een minnelijke schikking.

Toch bleek dat nog niet voldoende. In 2013 hebt u een nieuw besluit genomen, zodat het recht op een minnelijke schikking nog werd verbeterd. De drinkwatermaatschappijen zijn vandaag verplicht om hun klanten te verwittigen als hun verbruik fors is gestegen. Ook worden de oorzaken van verborgen lekken duidelijker omschreven. Uw campagne 'Goed geregeld = goed gespaard' van vorig jaar was ook daarop gericht, op het sensibiliseren over de problematiek van de verborgen lekken.

Maar als we de sociale drinkwaterstatistieken van 2012 en 2013 bekijken, minister, blijkt dat de drinkwatermaatschappijen in Vlaanderen nog te veel ruimte voor interpretatie hebben. Ze gaan zeer verschillend met verborgen lekken om, vaak in het nadeel van en met zeer ernstige financiële gevolgen voor klanten.

In de pers zien we geregeld berichten opduiken van mensen die met dergelijke situaties worden geconfronteerd. Heel recent was er in mijn streek, in West-Vlaanderen, nog een geval van een gezin dat 12.500 euro moest ophoesten na zo'n situatie. Ook de Vlaamse Ombudsdienst rapporteert jaarlijks dat er heel wat klachten zijn, mensen krijgen torenhoge waterfacturen. Er is een grote verscheidenheid in de manier waarop de drinkwatermaatschappijen daarmee omgaan. De ene watermaatschappij eist dat zo'n drinkwaterfactuur tot de laatste euro wordt betaald, terwijl de andere een groot deel kwijtscheldt in een minnelijke schikking, en dus een zeker billijkheid aan de dag legt.

Ik neem de drinkwaterstatistieken van 2013 erbij, om wat cijfers te duiden. Het blijkt dat van de in totaal 3114 aangevraagde minnelijke schikkingen minder dan een derde werd toegestaan. Het is zeer treffend dat bijvoorbeeld De Watergroep, de grootste maatschappij, zeer streng met het probleem omgaat en de factuur doorgaans integraal opeist. Zij staan slechts 14 procent van de aanvragen tot minnelijke schikking toe. Bij andere maatschappijen is dat 76 procent of meer.

Dat is een groot verschil, minister. Mensen zijn aangewezen op de goodwill van de drinkwatermaatschappijen. We verwachten uiteraard dat ze er als een goede huisvader mee omgaan. De bewijslast ligt bij de klant. Maar zelfs als die het kan aantonen, blijft die zeer sterk afhankelijk van de inschikkelijkheid van de drinkwatermaatschappij. Dat is fundamenteel oneerlijk, minister, aangezien er geen enkele keuzevrijheid is voor de drinkwatermaatschappijen. Men kan niet kiezen bij welke drinkwatermaatschappij men aansluit. Er schort toch wat, als er zulke grote verschillen zijn, er zo'n ongelijke behandeling bestaat en zo'n ruime interpretatie bij die maatschappijen.

Minister, zult u de drinkwatermaatschappijen aansporen om een zekere flexibiliteit, die sommige maatschappijen vandaag al toepassen, aan de dag te leggen bij de afhandeling van minnelijke schikkingen voor abnormaal hoog waterverbruik in geval van verborgen lekken? Bent u van plan of bereid, zoals ook de Vlaamse ombudsman suggereert, een overleg te plannen met de drinkwatermaatschappijen en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)? Zult u desgevallend een initiatief nemen om de bestaande regelgeving aan te passen, zodat er een meer eenduidige regeling wordt toegepast? Zo kunt u vermijden dat

mensen bij de afhandeling van de drinkwaterfacturen en de minnelijke schikkingen bij verborgen lekken afhankelijk zijn van de goodwill en een beetje van de willekeur van de drinkwatermaatschappijen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, het is inderdaad zo dat verschillende drinkwatermaatschappijen vandaag verschillende tarieven hanteren, niet enkel bij minnelijke schikkingen, maar ook voor het water. Vandaag stellen we vast dat het water in Limburg goedkoper is dan in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen of Vlaams-Brabant. In de beleidsnota stelde u dat er een uniformering moet komen van de waterprijs.

Bij een minnelijke schikking is het moeilijk om de verantwoordelijkheid enkel bij de waterleveranciers te leggen. Als we als goede huisvader of huismoeder opereren, zouden we als verbruiker zelf de waterstand moeten controleren. Het probleem stelt zich nadat de waterstand wordt opgenomen door de watermaatschappij, en dan is het kwaad geschied natuurlijk. Dan is de grote hoeveelheid water verbruikt, bijvoorbeeld omdat er een leiding in de winter stuk is gesprongen door de vrieskou en een lekkage vertoont. De watermaatschappijen oordelen natuurlijk dat elke liter die door de teller gegaan is, ook moet worden aangerekend als geconsumeerd en dus als te betalen.

Minister, is het wenselijk dat het huidige waterverkoopreglement wordt aangepast? Of vindt u dat het duidelijk genoeg is voor de leverancier? Het kan zijn dat iemand daadwerkelijk fraudeert. Dat kan ook, dat mensen met slechte bedoelingen een minnelijke schikking aanvragen, en zelf verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor het waterverlies. Daarnaast zijn er de klanten die kunnen worden beschouwd als mensen die het probleem in de eigen installatie echt niet konden kennen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Hostekint, bedankt ook om blijvend deze problematiek op de agenda te plaatsen. Zoals u zegt, hebben wij al heel wat gedaan. Ik geef de context. De cijfers die we nu hebben, gaan tot en met 2013. De nieuwe regeling op het vlak van de verborgen oorzaak is pas nadien in werking getreden. We zullen pas bij het nieuwe rapport in de loop van 2015 zien of de nieuwe regeling een verschil maakt. Dat wil ik benadrukken. Het is pas op 1 januari 2014 in werking getreden. De rapportage van 2014 ontvangen we in de loop van 2015.

Die rapportering is ook nieuw. Het is goed dat we dat hebben. Het bestond vroeger niet, en we hadden een groot gebrek aan gegevens. Meten is weten. De eerste rapportage is gebeurd in 2014. En nu komt de tweede eraan, waarin we de effecten zullen zien van een aantal bijkomende beleidsmaatregelen die we hebben genomen.

Het klopt dat, als je als particulier wordt geconfronteerd met een abnormaal hoog verbruik ten gevolge van een lek, het allesbehalve evident is. Daarom hebben we daarvoor een oplossing willen bieden. Het klopt dat we verschillende drinkwatermaatschappijen hebben, die voordien allemaal aparte en andere reglementen hadden. We hebben dus een Algemeen Waterverkoopreglement gemaakt, waarin eenduidig een aantal bepalingen staan, die de drinkwatermaatschappijen moeten toepassen. De regeling die in het Algemeen Waterverkoopreglement staat, is ook afdwingbaar. De klant kan er bepaalde rechten uit putten.

Nu is het wel zo, en dat is heel belangrijk en het sluit aan bij wat is gezegd, dat we er specifiek voor de minnelijke schikking heel concreet voor hebben geopteerd

om wel in te schrijven dat er een minnelijke schikking moet zijn, maar dat we marge hebben gelaten voor de drinkwatermaatschappijen. Elke situatie is anders. Je kunt onmogelijk heel strikt en gedetailleerd een algemene bepaling opstellen voor die minnelijke schikking, want alles hangt af van de context. Zoals gezegd, kan er ook kwade wil in het spel zijn. Dan is een minnelijke schikking minder aangewezen. Gaat het effectief om een lek, dan moet men de kans hebben om erop in te gaan.

Onze ervaring leert dat de drinkwatermaatschappijen dat op een correcte manier doen. Zij pakken dat goed dossiermatig aan en zoeken in het voordeel van de klant naar oplossingen.

Dat is voor de meeste bedrijven zo en dat wordt ook gecontroleerd. U weet dat de Vlaamse Milieumaatschappij toekijkt op het toepassen van het Algemeen Waterverkoopreglement. Aan de andere kant is ze ook de tweedelijnsklachtenbehandelaar. Op die manier kan ze zien hoe het in de praktijk verloopt.

Het Algemeen Waterverkoopreglement bepaalt dat op het niveau van het waterbedrijf een procedure moet worden vastgelegd. Het is niet zo dat op het moment dat er zich iets voordoet, de watermaatschappij een bepaalde procedure kan volgen: ze moet zoiets op voorhand vastleggen. Het is goed om dat te weten. Die procedure geeft aan hoe wordt omgegaan met het begrip 'goede huisvader' en geeft op die manier invulling aan het Algemeen Waterverkoopreglement en de minnelijke schikking.

Het is onterecht om te stellen dat het verkrijgen van de minnelijke schikking afhankelijk is van willekeur of van goodwill. Uit wat we zien op het terrein, blijkt dat dat niet zo is. De drinkwatermaatschappijen moeten het Algemeen Waterverkoopreglement respecteren en er is inderdaad ook nog de toezichthouder die er controle op zal uitvoeren.

We zullen met de volgende cijfers meer zicht krijgen op hoe het in de praktijk loopt. We krijgen inderdaad soms signalen dat het bij de ene of de andere drinkwatermaatschappij nog iets beter, iets efficiënter kan. De toezichthouder moet dan inderdaad zijn rol spelen. Ik meen dat we nu even de cijfers moeten afwachten. Het is onze ervaring dat het globaal op een goede manier wordt doorgevoerd.

Ik ben het met u eens dat we dit goed moeten opvolgen en dat we moeten bekijken of we indien nodig aanpassingen moeten formuleren. Het is op dit moment niet de bedoeling om aanpassingen te doen. Er is bewust gekozen voor het laten van wat marge. Stel dat uit de cijfers zou blijken dat er zich grote problemen voordoen – maar dat zijn tot nu toe niet de signalen die we krijgen – dan staan we uiteraard open voor een eventuele verfijning. Ik ben het volledig met u eens dat we moeten vermijden dat mensen in grote problemen komen en dat er op een onterechte manier mee wordt omgegaan. Ik deel de bezorgdheid. Ik zal het vanuit die optiek goed opvolgen en goed bekijken wat de toezichthouder mij rapporteert op basis van de cijfers die we krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, u hebt natuurlijk gelijk dat we een meer volledig zicht zullen krijgen wanneer we de nieuwe cijfers krijgen. U hebt inderdaad al een aantal verfijningen aangebracht. Zoals u zelf aangeeft, behouden de drinkwatermaatschappijen een zekere vrijheid, een zekere interpretatie om dit al dan niet toe te passen. Net dat is het punt dat ik heb willen aantonen.

Ik meen ook niet dat de nieuwe cijfers zoveel verschil zullen maken. De interpretatievrijheid is immers behouden. Het is net op die wonde dat ik de

vinger wil leggen. We zien dat bij de ene drinkwatermaatschappij slechts 14 procent van de minnelijke schikkingen wordt aanvaard en bij de andere 76 procent. Dat is een opmerkelijk verschil. U zegt dat een procedure werd vastgelegd waarin men zelf het begrip 'goede huisvader' kan definiëren. Dat wil ik aanklagen. Een goede huisvader is een goede huisvader als hij te goeder trouw heeft gehandeld. Als het over kwade wil gaat, meen ik dat we het er allemaal over eens zijn dat dit soort maatregelen daar niet voor bedoeld zijn. Heel veel mensen hebben te goeder trouw gehandeld maar komen voor een dergelijke situatie te staan en moeten plotseling een factuur van 12.500 euro betalen. Ik hoef daar geen tekening bij te maken, voor veel mensen betekent dat dat ze regelrecht de afgrond van de armoede worden ingeduwd. 12.500 euro is een ongelofelijk grote som geld. Voor veel mensen zijn dit schrijnende situaties.

Minister, ik begrijp dat u zegt dat u er nu nog geen aanpassingen aan zult doen, dat u zult wachten op de nieuwe cijfers. Dat is een verdedigbaar antwoord. Ik zou er toch voor willen pleiten dat u in overleg treedt, dat u daarover misschien een richtlijn opstelt. Er zou, zoals voor de lokale adviescommissies (LAC's) werd gedaan, een soort 'best practices' kunnen worden opgesteld zodat een uniforme behandeling mogelijk is en de drinkwatermaatschappijen meer op één lijn handelen en mensen niet afhankelijk zijn van waar ze wonen of van de drinkwatermaatschappij waarop ze aangewezen zijn.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik zou ervoor willen pleiten om eventueel in contact te treden met de verzekeringsmaatschappijen, maar niet om de premie te verhogen.

Vandaag is het in de praktijk zo dat veel verborgen technische gebreken aan de waterleiding wel worden vergoed door de brandpolis, maar dat het extra water dat is weggelopen maar niet daadwerkelijk werd opgemerkt, maar moeilijk wordt terugbetaald door de verzekeringsmaatschappijen. Mensen zouden een beroep moeten kunnen doen op hun polis, ze betalen er toch voor. De gevolgschade wordt wel betaald: iets dat onder water gelopen is, toestellen die kapot zijn. Ook de herstelling van een breuk in een leiding, wordt betaald, maar het water dat weggelopen is, wordt door veel verzekeringsmaatschappijen niet vergoed. Een aanpassing van de polis zou een oplossing kunnen zijn. De waterfactuur kan nu zodanig aantikken dat die voor veel mensen financieel niet haalbaar is. En zo kan de watermaatschappij het water dat werd geconsumeerd, toch in rekening brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lies Jans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de integrale verwerving van Limburg Gas door LRM – 1571 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de voortzetting van het pilootproject steenkoolgas in Limburg – 1621 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Schauvliege.

Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, Limburg Gas is een nv die oorspronkelijk een samenwerkingsverband was tussen Dart Energy, dat voor 30 procent aandeelhouder was, en NV Mijnen, voor 100 procent dochter van de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM). Die projectvennootschap werd stopgezet. In de pers konden we lezen dat Dart Energy eruit is gestapt. LRM, of NV Mijnen, is daardoor weer voor 100 procent eigenaar van Limburg Gas.

In 2013 had Limburg Gas een opsporingsvergunning aangevraagd en gekregen voor het opsporen van steenkoolgas in het Kempens Steenkoolbekken. De uitstap van Dart Energy betekent voornamelijk niet dat het project wordt stopgezet. LRM houdt zich beschikbaar voor mogelijke interesse van andere partijen.

Door de opsporingsvergunning in 2013 aan te vragen, vrijwaarde LRM zijn exclusieve tijdelijke rechten op een stuk van de Limburgse ondergrond. Het decreet Diepe Ondergrond bepaalt immers dat de houders van de vroegere mijnconcessies gedurende twee jaar exclusief naar het steenkoolgas mogen speuren. De opsporingsvergunning die in 2013 werd afgeleverd, geldt in een eerste fase voor een duur van twee jaar voor een verkennend onderzoek.

Als de vergunninghouder, dus Limburg Gas, op basis van het verkenningsonderzoek beslist om een proefboring te verrichten in het vergunningsgebied, moet hij dat aan u, de bevoegde minister, melden. In dat geval geldt de vergunning in een tweede fase voor een bijkomende duur van vier jaar. In het totaal gaat het dus over zes jaar. Onder voorbehoud van de nodige vergunningen, moet de vergunninghouder uiterlijk na vier jaar een boring doen.

In het licht van de nieuwe situatie van Limburg Gas en het stopzetten van de samenwerking met Dart Energy, heb ik enkele vragen voor u, minister, in verband met de concessie en de opsporingsvergunning.

Dart Energy richt zich op landen waar gaswinning minder discutabel is. Wat is uw reactie op het afhaken van een belangrijke partner in het steenkoolgaswinningsverhaal?

Zult u LRM of NV Mijnen adviseren om de zoektocht naar een nieuwe partner te staken? Waarom wel of waarom niet?

Indien LRM voor het einde van de twee jaar geldig zijnde vergunning om koolwaterstoffen op te sporen, er niet in slaagt een aanvraag in te dienen om een proefboring te doen, vervalt dan de opsporingsvergunning volledig? En hoe zit het dan met de concessie van LRM op dit stuk ondergrond?

Indien LRM geen concessiehouder meer zou zijn, betekent dit dan dat eender welke derde partij op dat stuk ondergrond een aanvraag zou kunnen doen om een nieuwe concessie binnen te halen? Hoe zit het in dat geval met de Europese verplichting van mededinging?

Als LRM een aanvraag zou doen voor een proefboring en indien die uitwijst dat ontginnen zinvol is, binnen welke periode moet de ontginning dan gebeuren? Europa stelt dat de duur van een vergunning niet langer mag zijn dan de duur die noodzakelijk is om de activiteiten waarvoor de vergunning wordt verleend, te verrichten. Betekent dit eigenlijk dat NV Mijnen de winning zou mogen doen, totdat de maatschappij zelf beslist om die te stoppen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Voorzitter, minister, collega's, ik zal u mijn inleiding besparen, want die komt in grote lijnen overeen met die van mevrouw Jans. Het gaat immers over feitelijke informatie. Ik wil er nog aan toevoegen dat

LRM het investeringsrisico voor 2 miljoen euro zou dragen en Dart Energy voor de rest.

Ik heb de volgende vragen. LRM zegt zelf het project nog niet te hebben stopgezet. Nochtans werd 80 procent van het risico gedragen door de privépartner. Hoeveel geld werd er in totaal al door beide projectvennoten geïnvesteerd in dit project? Indien de LRM geen nieuwe partner vindt, wordt het dan voortgezet? Indien LRM geen partner zou vinden, kan het dan een gedeelte van de investeringen recupereren?

De onderzoeksfase van de opsporingsvergunning loopt eind maart 2015 af. Zijn er al resultaten gekend van dit onderzoek? Kunnen we al conclusies trekken in verband met het beschikbare potentieel, de rentabiliteit en dergelijke? Wat zijn de volgende stappen die Limburg Gas/LRM zal zetten, wetende dat de belangrijkste projectpartner uit dit project is gestapt?

Mijn derde vraag gaat over de opsporingsvergunning en de proefboringen zelf. In de toegekende opsporingsvergunning was opgenomen dat Limburg Gas na twee jaar onderzoek zou aangeven waar er precies proefboringen zullen worden uitgevoerd. Zullen ze werkelijk plaatsvinden? Zo ja, om hoeveel proefboringen zal het dan gaan, één of tientallen of iets daartussen? Zijn de locaties van deze proefboringen gekend? Zo ja, wat zijn dan de geplande locaties?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik wil me graag aansluiten bij de twee voorgaande vraagstellers. Voor de winning van het mijngas wordt vooral het oostelijke mijnbekken geviseerd, de regio waar ik vandaan kom. Ik hoop eigenlijk dat met de stopzetting van de samenwerking tussen LRM en Dart Energy, LRM sneller overgaat tot de realisatie van de plannen voor de terreinen van NV Mijnen in het oostelijke mijnbekken.

Destijds was de voormalige minister, mevrouw Lieten, een vurig pleitbezorger van de samenwerking tussen Dart Energy en LRM. Er werd afgesproken dat ze samen in een bedrag van 10,3 miljoen euro aan investeringen zouden voorzien om de mijngaswinning er mogelijk te maken. Dat bedrag was in een eerste fase bestemd voor de studie, die eigenlijk beëindigd is, in een tweede fase voor opsporing en proefboring, maar tot de proefboring is het niet gekomen, en in een derde fase voor het opstarten van het proefproject om effectief over te gaan tot de winning van het mijngas.

Ik heb begrepen dat Dart Energy zijn aandelen, dat het toch voor 80 procent had, gratis heeft afgestaan aan LRM. Ik neem aan dat de voorbije jaren, van 2001 tot nu, toch heel wat geld werd uitgegeven. Vandaar, minister, mijn vraag of u weet hoeveel geld er effectief werd uitgegeven. Heeft Dart Energy zelf een bijdrage geleverd aan alles dat tot nu toe gebeurd is? Heeft Dart Energy effectief het geplande investeringsbedrag van 8,3 miljoen euro ingebracht in Limburg Gas?

We weten allemaal dat er momenteel een moratorium is voor schaliegaswinning. De termen mijngas en schaliegas worden vaak door elkaar gebruikt. Geldt het moratorium ook voor het mijngas?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik heb een korte aanvulling. De naam is weer gevallen. Ik zou er toch voor willen pleiten, al is het maar voor de sereniteit van het debat, dat we de schaliegaswinning en de steenkoolgaswinning volledig uit elkaar houden. Het is niet omdat we in de ondergrond zitten te zoeken dat die

twee termen ook maar iets met elkaar te maken hebben. We geven zo een wel heel beladen naam aan iets totaal anders.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb net als u akte genomen van het feit dat Dart Energy uit de projectvennootschap Limburg Gas stapt. Ik heb daar officieel geen weet van, dat is mij niet meegedeeld. Ik heb ook het persbericht gelezen dat LRM op 12 maart heeft verstuurd waarin staat dat dit niet betekent dat het project wordt stopgezet en dat nieuwe kandidaat-partners die zich aandienen, geval per geval zullen worden beoordeeld. Ik kan me ook niet bemoeien met het doen en laten van LRM. Dat behoort niet tot mijn bevoegdheid. Ik kan de vragen die daarover zijn gesteld, dan ook niet beantwoorden.

Op 19 april 2013 heeft de Vlaamse Regering aan de nv Mijnen een opsporingsvergunning toegekend voor koolwaterstoffen. Zoals u zelf zegt, mevrouw Jans, geldt deze vergunning in een eerste fase voor een termijn van twee jaar, en dat voor de uitvoering van een verkenningsonderzoek. Daarin wordt nagegaan of de kans om in het vergunningengebied koolwaterstoffen te vinden die dan ook nog eens op een economische rendabele manier kunnen worden gewonnen, voldoende groot is om ook effectief boringen uit te voeren.

Als de nv Mijnen beslist om een boring of boringen te verrichten, dan moet zij dat op straffe van verval van de vergunning, voor het einde van deze eerste fase per aangetekende brief melden met vermelding van de plaats en de diepte en een beschrijving van de voorgenomen boring of boringen. Wanneer dat niet gebeurt, vervalt de vergunning op 19 april 2015

Indien de nv Mijnen haar opsporingsvergunning in die zin laat vervallen, zal eender welke derde partij op het betreffende volumegebied een opsporingsvergunning voor koolwaterstoffen kunnen aanvragen. Indien een derde partij dat zou doen, zal er conform artikel 6 van het decreet Diepe Ondergrond, dat het parlement in 2009 heeft goedgekeurd, een uitnodiging worden gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie om aanvragen in te dienen voor een soortgelijke vergunning voor hetzelfde gebied. Die uitnodiging moet melding maken van de aard van de vergunning, het geografisch gebied waarover het gaat en de termijn waarbinnen de aanvraag tot mededinging kan worden ingediend, alsook van de toepasselijke regelgeving en de voorgenomen datum waarop of de termijn waarbinnen over de vergunningsaanvraag zal worden beslist. Belangstellenden kunnen dat binnen een termijn van 90 dagen doen. De Vlaamse Regering neemt daarna een beslissing over de vergunningsaanvragen binnen een termijn van 120 dagen.

Aan de nv Mijnen is op dit ogenblik alleen een opsporingsvergunning verleend en geen winningsvergunning. Het is belangrijk om dat hier nog eens te herhalen. Wanneer de nv Mijnen op basis van de resultaten van de opsporingsfase wil overgaan tot het effectief winnen van koolwaterstoffen, moet ze nog een winningsvergunning aanvragen. Die moet vergezeld worden van een ontwerp van winningsplan. Die winning kan pas gebeuren nadat die vergunning effectief is verleend. Het verlenen van die vergunning gebeurt door de Vlaamse Regering. Het winningsplan moet door de bevoegde minister worden goedgekeurd en nadat ook de nodige andere vergunningen voor het uitvoeren van de boringen zijn verleend.

Artikel 11 van het decreet Diepe Ondergrond bepaalt ook uitdrukkelijk dat de geldigheidsduur van de winningsvergunning niet langer is dan noodzakelijk is om de activiteiten waarvoor de vergunning is verleend, op een behoorlijke manier te verrichten.

De Vlaamse Regering kan ook op basis van de inhoud van de aanvraag een redelijke vergunningstermijn bepalen. Op basis van artikel 19 van het decreet

kan een aanvraag tot verlenging van de geldigheidsduur alleen worden ingewilligd wanneer de geldigheidsduur van de oorspronkelijke vergunning onvoldoende is gebleken om de activiteiten op een behoorlijke manier te verrichten.

De stop die wij op de vergunningen hebben gezet, heeft betrekking op alles waar fracking mee gepaard gaat en dus niet op mijngas.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt eigenlijk dat de opsporingsvergunning van de NV Mijnen loopt tot 19 april 2015. Wanneer er geen proefboringen worden aangevraagd, vervalt die vergunning. Vervolgens is het aan de Vlaamse Regering om een mogelijke concessie voor de ondergrond te verlenen aan andere partijen.

Van een winningsprocedure is op dit moment geen sprake. Ik ben wel blij dat u die uitleg hebt gegeven zodat we weten hoe die procedure in elkaar zit.

Maar wat gebeurt er nu wanneer op 19 april die opsporingsvergunning vervalt? Zal de Vlaamse Regering dan onmiddellijk stappen zetten voor het openstellen van de ondergrond of is daar nog geen beslissing over genomen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Als ik u goed begrijp, kunt u niets zeggen over de onderzoeken die al hebben plaatsgevonden omdat dat niet uw bevoegdheid is. Dan vervallen natuurlijk de vragen die ik heb gesteld.

Als er tegen 19 april geen opsporingsvergunning is aangevraagd, dan zou de NV Mijnen misschien opnieuw de aanvraag kunnen doen, maar dan in concurrentie met anderen. Het is dus niet helemaal uitgesloten dat zij dan helemaal van het toneel verdwijnen of eventueel zullen samenwerken met de nieuwe aanvrager.

Mijngas, steenkoolgas en fracking zijn verschillende zaken. Maar aan de ontginning van mijn- en steenkoolgas zijn heel wat risico's verbonden. Die mogen we niet veronachtzamen. Het gaat niet over een buisje van 15 centimeter diameter dat diep in de grond wordt gestopt en waar dan gas uitkomt. Ik zal daar in de toekomst nog vragen over stellen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Mijn vraag had ook betrekking op LRM maar ik heb begrepen dat die vraag het best aan een andere minister wordt gesteld.

In onze regio leeft momenteel ook het verhaal over de geothermie. Dat lijkt me een interessante bron van energie voor de hele regio. We moeten daar misschien voorrang aan verlenen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wij geloven ook absoluut in geothermie. We werken op dat vlak goed samen met de minister van Energie. Er lopen op dat vlak een aantal projecten die we al in deze commissie hebben besproken.

Mevrouw Jans, wij moeten die aangetekende brief ontvangen voor 19 april. Als dat niet gebeurt, betekent dat niet dat de Vlaamse Regering sowieso actie moet ondernemen. Dan kan een derde partij opnieuw een opsporingsaanvraag indienen die wij dan moeten publiceren. Als wij geen aangetekende brief ontvangen voor 19 april, dan is die vergunning vervallen. Het is dan niet aan de

Vlaamse Regering om proactief iets te ondernemen. Wij wachten dan af of een derde geïnteresseerd is om iets te doen. En dan volgt de hele procedure die ik daarnet heb geschetst.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de problematiek van verouderde stedenbouwkundige voorschriften die de invulling van planmatig vastgelegde bedrijventerreinen bemoeilijken – 1572 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, in West-Vlaanderen hebben wij een probleem, en het is niet Wilfried Vandaele, voor het geval u dat zou veronderstellen.

Het is een probleem inzake ruimte voor bedrijvigheid. Uit de studie van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen blijkt dat we planologisch eigenlijk meer dan voldoende bedrijfsruimte hebben bestemd, maar we stellen vast dat er toch een tekort is. Dat tekort is er omdat wat planologisch is bestemd, onvoldoende snel naar bouwrijpheid evolueert, en wat bouwrijp is, onvoldoende snel kan worden benut. Dat brengt met zich mee dat we bijkomend gaan bestemmen, nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) gaan opmaken, dat we middelen aan het wegslijten zijn, dat we inefficiënt bezig zijn. Dat is een probleem op termijn, want dat neemt het perspectief voor heel wat bedrijven weg om uit te breiden, en voor nieuwe bedrijven om zich te vestigen. Het staat ook haaks op de ambities die eigen zijn aan West-Vlaanderen, aan onze ondernemende provincie.

Recent heb ik daaromtrent enkele schriftelijke vragen gesteld. Daaruit blijkt dat er diverse redenen zijn voor dat schijnbare tekort. Er is het feit dat er leegstand is. Er is het feit dat intercommunales, die de voornaamste ontwikkelaars zijn van bedrijfsruimte, te veel focussen op het zich eigen maken van terreinen en in verhouding daarmee te weinig op uitgifte focussen. Ook is er een serieus probleem qua voorschriften, die niet meer zijn aangepast aan de eigentijdse realiteit, maar er is ook sprake van provinciale administraties die een aantal zaken foutief gaan interpreteren.

Ik denk aan een heel recent voorbeeld uit Harelbeke. Vorige week is daar een mooi bedrijfsverzamelgebouw geopend. Men had de bedoeling een bestaand leegstaand industrieterrein van milieubelastende industrie opnieuw in te schakelen voor kmo-activiteiten. Vlaanderen gaf subsidies voor de omvorming van dat bestaande industriegebouw tot een bedrijfsverzamelgebouw voor opstartende kmo's, maar men botste op een strikte interpretatie, een foute interpretatie van de voorschriften door Ruimte Vlaanderen. Sinds de wijziging van het Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 2014 mag men op zones voor milieubelastende industrie kleiner dan 3 hectare immers ook kmo's toelaten. Voor grotere terreinen is er nog steeds een RUP vereist. Dat vraagt niet alleen veel tijd en geld, maar blijkbaar wordt dit door de provincie ook gezien als een bijkomend aanbod. U weet allemaal dat dit in het buitengebied nogal moeilijk ligt, terwijl het louter gaat om een activering, een herbenutting van bestaande terreinen, zonder het aansnijden van open ruimte. Dat is een concreet probleem van interpretatie.

De heer Ceysens zal zich waarschijnlijk nog wel herinneren dat bij de opmaak van het gemeentelijk RUP voor de uitbreiding van de kmo-zone Klein-Heide, zoals

voorzien in het structuurplan Meeuwen-Gruitrode, de provincie plots opwierp dat de gemeente niet bevoegd zou zijn omdat de oppervlakte van één bedrijf plots boven de 5000 vierkante meter zou uitkomen en het dus om een regionaal bedrijventerrein zou gaan. Gelukkig, zo heb ik vernomen, is alles goed gekomen. Ik hoop dat collega Ceyskens de uitbreiding van het bedrijf al heeft kunnen vieren of meemaken.

Minister, ik denk dat verduidelijking raadzaam is. Ons regeerakkoord erkent dat er nood is aan een aanpassing en bijstelling van verouderde bestemmingscategorieën en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften. Hierbij wordt bij wijze van voorbeeld aangegeven dat het gedateerde onderscheid tussen kmo-activiteiten enerzijds en industriële activiteiten van klasse 1 en 2 anderzijds moet worden aangepast. Ook de veeleer theoretische opdeling tussen regionale en lokale bedrijvigheid is niet aangepast aan de huidige economische realiteit. Ik was dan ook zeer blij in uw beleidsnota te lezen dat u daarvoor de nodige initiatieven zult nemen.

In een aantal schriftelijke vragen heb ik concreet naar dit aspect gepeild. U hebt daarbij in de eerste plaats verwezen naar de lokale besturen en de intercommunales: zij moeten volgens u nagaan hoe dit probleem van voorschriften moet worden aangepakt.

Minister, vindt u het noodzakelijk om op Vlaams niveau de nodige initiatieven te nemen om het gedateerde onderscheid tussen kmo en industrie van klasse 1 en 2 en tussen lokale en regionale bedrijven aan te passen aan de huidige economisch-ruimtelijke realiteit? Wat is het plan van aanpak en de timing? Dan kom ik tot mijn belangrijkste vraag. Overweegt u de opmaak van een omzendbrief om de praktijk weg te werken waarbij een koppeling wordt gemaakt tussen kmo's en lokale bedrijvigheid enerzijds en milieubelastende industrie en regionale bedrijvigheid anderzijds? Dat is ook mijn voorstel. Bent u van mening dat lokale besturen een behoeftering moeten maken om een RUP op te maken om verlaten en verouderde industrieterreinen groter dan 3 hectare om te zetten in kmo-zone?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, ik moet zeggen dat ik werkelijk onder de indruk ben van het feit dat een collega-parlementslid dat een West-Vlaams probleem aansnijdt, dan in het midden van zijn betoog terecht komt in Meeuwen-Gruitrode, of all places. Ik vind mijn gemeente ineens heel erg belangrijk. *(Gelach)*

Collega, maak u geen zorgen. Het is allemaal goed gekomen daarmee. Het is inderdaad fijn dat u ook zo lokaal bij mij in de gemeente de problematiek volgt. Misschien kunt u dan ook uw collega-N-VA'ers daar tegelijkertijd eens uitleggen dat we daar niet zomaar in een bos een nieuw industrieterrein kunnen gaan realiseren, maar dat we moeten vertrekken van bestaande industrieterreinen.

Dat heeft echter allemaal weinig te maken hiermee. De heer Ronse raakt met zijn vraag een heel belangrijk punt aan. Dat is trouwens ook een van de redenen waarom dit is opgenomen in het regeerakkoord. Minister, ik kijk ook belangstellend uit naar uw antwoord. Ik meen dat we bij die uitdaging die ter zake voor ons ligt, er alleszins wel aandacht voor moeten blijven hebben dat er nog altijd ruimte blijft voor het lokale bedrijf, voor de lokale kmo's, zodat die niet ondergesneeuwd geraken tussen de bovenlokale bedrijven. Ik denk echter dat de heer Ronse die bezorgdheid volledig met mij deelt.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik wil ook even deze vraag mee ondersteunen. De collega's haalden het al aan: dit is een thematiek die we in het verleden ook al een aantal keren hebben ervaren. Elk lokaal bestuur dat te maken heeft met een of andere ontwikkeling, of dat nu in West-Vlaanderen of in Limburg of elders is, ervaart inderdaad wel dat er bij het zoeken naar een nieuwe

invulling, op het moment dat er een nieuw RUP is opgemaakt, maar zeker ook op het moment dat er wordt gezocht naar een revitalisering, naar een herontwikkeling van een terrein, soms meer op maat zou moeten worden gewerkt. Soms kunnen voorschriften in een bijzonder plan van aanleg of een RUP dan belemmeringen opleveren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan zaken met betrekking tot de oppervlakte. Dat is een element dat meermaals terugkeert.

We hebben daar ook over gesproken bij de bespreking van de beleidsnota. In het regeerakkoord staat inderdaad het engagement dat er wordt gezocht naar eventuele oplossingen daarvoor. Bij de bespreking van de beleidsnota had u het over een analyse van een aantal concrete gebieden, om de problematiek beter in kaart te krijgen, en vervolgens ook te bekijken of er eventueel typevoorschriften of ad-hocoplossingen zouden kunnen worden gevonden.

Ik wil ook een bezorgdheid meegeven. Ik hoop dat, als we naar oplossingen zoeken, we ook kunnen werken met instrumenten die voldoende flexibel zijn en geen te zware procedures inhouden. De raad die we vandaag in dezen immers allemaal meekrijgen van de diverse instanties, is de volgende: het staat opgenomen in het RUP, dus als u een wijziging wilt, dan moet u een nieuw RUP opmaken. Dat is natuurlijk van de ene in de andere procedure. Dat is toch wel een zware procedure. Je kunt dan opmerken dat zo'n RUP vaak te gedetailleerd is, waardoor we daarin vastlopen, maar we zitten daar vandaag wel mee. Welke instrumenten zouden er kunnen worden ingezet om flexibel, binnen haalbare termijnen eventuele bijstellingen of oplossingen te kunnen vinden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Ronse, de problematiek is ons zeker bekend. Zoals de heer Ceysens ook zegt, dat is ook de reden waarom we in het regeerakkoord en ook in de beleidsnota hebben gezet dat we daar oplossingen voor willen vinden, zeker als het gaat over een aantal verouderde bestemmingscategorieën en een aantal stedenbouwkundige voorschriften waardoor we vastzitten en voelen dat een aantal nieuwe ontwikkelingen niet kunnen. Ook moeten we het onderscheid dat wordt gehanteerd tussen kmo's en industrie van klasse 1 en 2, tussen regionale en lokale bedrijventerreinen goed bekijken. Ik denk dat u allemaal op het terrein ervaart hoe moeilijk dat soms loopt. We willen daar dus een oplossing voor. Onze diensten bekijken op dit moment hoe we dat het best doen. We moeten immers onderzoeken hoe we een aantal typevoorschriften kunnen aanpassen om tegemoet te komen aan die opmerkingen. Is dat de enige manier waarop we dat moeten doen, of moeten we ook een decreetsaanpassing doen?

Dit wordt op dit moment gescreend en bekeken, ook op basis van een aantal lokale dossiers. We moeten zoeken naar een evenwicht. Langs de ene kant moet er voldoende flexibiliteit en openheid zijn, langs de andere kant moet je ook niet de deur openzetten, zodat niet alles overal kan. Het is altijd moeilijk om daarin een evenwicht te vinden. Het is altijd de uitdaging voor het beleid om daarvoor het juiste kader aan te geven. Het moet dus flexibel zijn, maar er moet ook een duidelijke lijn in zitten. Dat zijn we nu aan het uitwerken. We hopen dat dit snel zal klaar zijn, maar ik wil er nog niet concreet op vooruitlopen.

Het is moeilijk om te antwoorden op de vraag of we zullen afstappen van de behoefteramingen. Het is logisch dat je, als je een planinitiatief neemt, een behoefteraming doet. Je moet onderzoeken of het wel nodig is dat zoiets daar gebeurt. We moeten ook daar wat creatiever mee omspringen. Misschien zijn niet alle criteria van die behoefteraming even realistisch. Men houdt niet altijd rekening met nieuwe ontwikkelingen of met recente aanpassingen in de omgeving. We moeten bekijken hoe we flexibeler kunnen zijn met de behoefteraming. We moeten die behoefteraming wel kunnen behouden.

Mevrouw Rombouts, u hebt een punt voor wat betreft de zware procedures en instrumenten. Maar het is nu net de bedoeling van het beleidsplan Ruimte Vlaanderen om heel concreet af te spreken dat er niet voor alles nog een RUP moet worden opgemaakt. Het was een beetje eigen aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dat er voor alles uitvoeringsplannen moesten worden opgemaakt. Voor sommige gevallen was dat nuttig en daar zal dat ook nog kunnen. We zullen er echter van afstappen dat we voor elke vierkante meter in Vlaanderen een RUP moeten hebben. Dat heeft niet overal evenveel zin.

We zitten met de gebiedsgerichte oefeningen nu in een eindfase. We moeten in juni klaar zijn. Nadien zullen we met de resultaten aan de slag gaan.

Collega's, ik hoop dat ik snel van mijn diensten een compleet plan van aanpak krijg, zodat we tot actie kunnen overgaan. Vergis u niet: het is geen gemakkelijke oefening. We zijn het allemaal eens over het principe. We weten waar we naartoe willen. Maar hoe we het in de praktijk moeten uitvoeren, dat is nog een ander paar mouwen. We zijn daar nu juridisch op aan het werken, om dat op een goede manier te doen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Het is hoopgevend, zeker als ik hoor dat vanuit de werkzaamheden in het kader van het beleidsplan Ruimte Vlaanderen effectief wordt gewerkt aan meer flexibiliteit. Het feit dat je voor een aantal zaken geen RUP meer moet maken, is zeer positief.

In mijn eerste vraag beperk ik mij louter tot het feit dat bepaalde bedrijventerreinen al bouwrijp en mogelijk al ontwikkeld zijn, maar door misinterpretaties van bepaalde besturen niet ingevuld geraken, waardoor bedrijven zich daar niet kunnen vestigen. U bent, als ik mij niet vergis, niet ingegaan op het voorstel om een omzendbrief daarover te versturen. Het zou nuttig zijn om daarin drie zaken op te nemen: een kmo-zone is niet gelijk aan een lokaal bedrijventerrein, de heer Ceyskens heeft daarmee in de praktijk ervaring gehad; de invulling van een bestaand bedrijfsgebouw als bedrijfsverzamelgebouw is geen functiewijziging, ik heb het voorbeeld van Harelbeke gegeven, dat voor heel veel vertraging heeft gezorgd; en een gemeentelijk RUP voor de omzetting van milieubelastende industrie naar kmo-zone kan zonder behoeftering, zoals u hebt aangegeven.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, u suggereert om een omzendbrief op te maken. Ik vind het wat moeilijk om dat te doen in afwachting van de concrete stappen die we zetten om een beter zicht te hebben op wat we gaan doen. Als we een omzendbrief zouden overwegen, moeten we dat doen in de oefening die we globaal maken. Dan moeten we bekijken in welke termijn we concreet tot actie kunnen overgaan en of het dan nog zinvol is om een omzendbrief te sturen. Ik ben uw suggestie niet ongenegen. Maar ik wil er nu niet met ja of neen op antwoorden omdat ik eerst graag meer duidelijkheid wil over de oefening die onze administratie gemaakt heeft. Pas dan kunnen we weten of het zinvol is om op korte termijn een oplossing te bieden voor een aantal concrete gevallen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Daar kan ik mee leven en ik ben alleszins ook heel benieuwd naar de concrete stand van zaken inzake uw werkzaamheden daaromtrent.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de goedkeuring van de conceptnota 'Integratie van attesten voor woningen en gebouwen bij nieuwbouw, renovatie en overdracht' – 1576 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, vandaag zijn er heel wat attesten nodig bij de bouw of renovatie van woningen en gebouwen en bij de overdracht van deze onroerende goederen. Dit brengt heel wat administratieve lasten en kosten met zich mee zowel voor de opdrachtgever of overdrager als voor de overheid.

Tijdens de vorige legislatuur hebben we vaak gesproken over bijkomende attesten, bijvoorbeeld een as-builtontest. Dat stond toen ook in het regeerakkoord. In het huidige Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota Omgeving 2014-2019 wordt een multisectoraal onderzoek aangekondigd met het oog op de optimale integratie van al die attesten, om de administratieve lasten en kosten tot een minimum te beperken. Het doel is de invoering van één geïntegreerd attest dat tegelijk de correcte uitvoering van een recent afgeleverde stedenbouwkundige vergunning voor nieuwbouw of renovatie attesteert, het zogenaamde as-builtontest, en de nieuwe eigenaar zekerheid biedt over de conformiteit van de woning of het gebouw met de geldende regelgeving inzake bodem, energieprestatie en binnenklimaat, elektrische installaties, gasinstallaties, ... – en dan ben ik er waarschijnlijk nog een aantal vergeten.

Minister, ik heb hierover tijdens de vorige legislatuur redelijk wat vragen gesteld. Op vrijdag 13 maart, mijn verjaardag, werd de conceptnota 'Integratie van attesten voor woningen en gebouwen bij nieuwbouw, renovatie en overdracht' goedgekeurd. Deze nota beschrijft hoe het proces hiervoor wordt georganiseerd, welke timing hiervoor wordt voorgesteld en met welke uitgangspunten zal worden gewerkt. Hiermee lijkt de aanzet voor het as-builtontest gegeven.

Minister, hoe ziet u de concrete uitwerking van deze nota en wat is hierin de stand van zaken?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): We kunnen elke poging tot administratieve vereenvoudiging en – hopelijk – nadien ook kostenverlaging bij het afleveren van attesten alleen maar toejuichen. Daarom willen wij alle kansen geven aan de uitwerking van die conceptnota. In eerste instantie gaat het om een onderzoek naar een maximale integratie en vereenvoudiging van een aantal technische attesten. Hierbij kan ook worden nagegaan in hoeverre er kan worden geattesteerd dat een recent bouwproject conform de afgeleverde vergunning werd gebouwd. Daarnaast moet ook worden nagedacht op welke manier we meer duidelijkheid en rechtszekerheid kunnen geven aan kopers van bestaande woningen. De huidige instrumenten, zoals het uittreksel uit het vergunningenregister of het label waarmee wordt gezegd dat het geacht wordt vergund te zijn, geven een vals gevoel van veiligheid.

Mijns inziens zijn dit twee verschillende dingen, die uiteindelijk tot twee verschillende instrumenten zullen leiden. Minister, ik betreur het persbericht dat u hebt verstuurd omdat het de verkeerde verwachting creëert dat wij tot één attest kunnen komen dat alles zal oplossen. Ik wijs erop dat het as-builtontest, dat toch al sinds 2009 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) staat, gewoonweg niet kan werken wegens zijn dubbele inhoud. Tijdens de vorige

legislatuur – ik heb dat allemaal grondig nagelezen – is daarover grondig nagedacht en gedebatteerd, maar heeft men uiteindelijk besloten dat de huidige bepalingen in de VCRO hierover onwerkbaar zijn.

Minister, welke timing voorziet u voor dat multisectorale overleg? Sommige attesten worden op federaal niveau geregeld. We hebben daar het postinterventiedossier, dat trouwens ook de as-builtonplannen moet omvatten en waarin ook alle technische attesten waarvan sprake is, vervat zijn. Hoe ziet u de samenwerking met het federale niveau, om toch te komen tot één geheel? Het interesseert de burger niet wie bevoegd is voor wat. Als we vereenvoudigen, moeten we er toch voor zorgen dat we het geheel kunnen omvatten.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, inzake de integratie hebben we een eerste belangrijke stap gezet met de conceptnota. Het blijft wel een conceptnota, die nu in de praktijk moet worden uitgevoerd. Een werkgroep onder leiding van het departement Ruimte zal een multisectoraal onderzoek opstarten. In die werkgroep zullen vertegenwoordigers zitten van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) het agentschap Inspectie Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed (RWO), het Vlaams Energieagentschap (VEA), het agentschap Wonen-Vlaanderen en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Die werkgroep zal ook worden begeleid door een stuurgroep onder leiding van mijn kabinet en van dat van mijn collega bevoegd voor energie. Daarin zullen ook vertegenwoordigers van de verschillende actoren zitten: architecten, de bouwsector, de watersector, notarissen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP). Die wordt het inhoudelijke klankbord en hij zal voldoende input moeten leveren vanuit de eigen expertise.

Collega Engelbosch, als er in de praktijk knelpunten of problemen zijn, ook met het as-builtonattest, dan neemt die werkgroep die mee. Het moet toch de bedoeling zijn om naar een eenduidig systeem en een vereenvoudiging te gaan. Zo staat het alvast in het regeerakkoord, en dat was ook duidelijk zo afgesproken.

Wat zal het onderzoek inhouden? Ten eerste is er het nazicht en een eventuele aanpassing of aanvulling van de opgemaakte inventaris. Ook de impact van de integratie ten aanzien van andere sectorale machtigingen zal worden behandeld, zoals het conformiteitsattest voor huurwoningen, het attest voor de toegankelijkheid van woningen ... Eventueel zullen attesten worden geschrapt. Ook zal worden nagegaan of bepaalde attesten nog wenselijk of nodig zijn. Een aantal zaken zijn altijd sowieso meegenomen. Ook de verdere integratie zal worden onderzocht. Daar zit uiteraard ook bij dat we contacten zullen leggen met het federale niveau, mocht daar interesse bestaan.

Ook hier is het niet de bedoeling om alles op de lange baan te schuiven. Er is afgesproken dat de eerste resultaten in het najaar 2015 zullen verschijnen. In 2016 moet alles dan definitief in regelgevende teksten worden gegoten.

Dat zijn de afspraken en dat zullen we doen, en dat alles met als doel zo veel mogelijk tot één globale oplossing te komen. Alle attesten, waaronder het as-builtonattest, worden best verwerkt in één, liefst digitale procedure, zodat alles voor iedereen snel kan gaan. Bedoeling is dat niet alleen wie verbouwt of wie koopt, maar ook wie een nieuwbouw zet, met één klik op de knop duidelijk zal weten waar hij aan toe is en wat hij allemaal nodig heeft.

Dat is onze ambitie. De Vlaamse Regering heeft hiermee een grote ambitie, maar het is hoog tijd dat hiervan werk wordt gemaakt. We voeren hiermee het regeerakkoord uit en de werkgroepen zullen hiervan werk maken.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik dank u voor het feit dat u in uw antwoord nogmaals duidelijk hebt bevestigd dat het as-buittest deel uitmaakt van de integratie. Ik betreur een beetje dat collega Engelbosch dat attest al afschiet nog vooraleer het grondig is onderzocht. Als ik me niet vergis, stond het al in het regeerakkoord van 2009. Ik blijf dat een zeer belangrijk attest vinden als we kopers van een woning rechtszekerheid willen geven. Er zijn nog altijd te veel mensen die op basis van het stedenbouwkundige inlichtingenformulier een kat in een zak kopen, met alle dramatische gevolgen van dien. We moeten dit zeker en vast onderzoeken en alles op alles zetten om alles in één attest te integreren.

Ik heb nog één bijkomende vraag. In de vorige legislatuur was in het debat over het as-buittest een van de bekommernissen de vraag wie uiteindelijk de attestering doet. Maakt ook die vraag deel uit van het multisectorale onderzoek?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Collega Ceyskens, ik heb het as-buittest absoluut niet afgeschoten. Ik heb gewoon duidelijk willen maken dat er volgens mij een groot verschil is tussen wat moet worden uitgereikt bij een nieuwbouw en wat moet worden uitgereikt bij de verkoop van een bestaande woning. Het verwondert mij een beetje dat net u daarmee komt. Ik heb een aantal teksten uit de vorige legislatuur gelezen. U zei destijds: "Ik ben het ermee eens dat er waarschijnlijk twee verschillende instrumenten moeten zijn voor de oplevering bij nieuwbouw en voor het attest bij een verkoop." Ik herhaal gewoon wat u destijds zelf hebt gezegd. Ik heb het as-buittest zeker niet afgeschoten.

Het is een zeer ambitieuze conceptnota en een zeer ambitieus plan. Het zal geen eenvoudige oefening zijn, maar wel een lovenswaardige.

Hopelijk heeft ze als resultaat dat er hier en daar wat vereenvoudiging zal zijn. Hoe meer vereenvoudiging en hoe meer we kunnen integreren, hoe beter. We zullen wel zien wat het onderzoek oplevert.

Minister Joke Schauvliege: Collega Ceyskens, in de stuurgroep zullen we samen zitten met architecten, notarissen en dergelijke. Daar zal dit ook aan bod komen. Het lijkt me logisch dat we daar goed overleggen wie dit aankan. Dat heeft uiteraard vaak te maken met verantwoordelijkheid. Wie neemt de eindverantwoordelijkheid om dit op die manier te attesteren?

Ik denk dat de burger geen enkele boodschap heeft aan de hele discussie over het as-buittest, andere attesten, nieuwbouw of het kopen van een bestaande woning, ... Ook wij moeten vanuit het beleid dat onderscheid negeren. De burger die een huis koopt of bouwt, wil via zeer eenvoudige stappen iets in de hand hebben dat rechtszekerheid geeft en hij wil weten of hij in orde is met de regels. Met één muisklik moet alles in orde zijn, als het ware. Dat is de ambitie van de Vlaamse Regering. Wat daarachter zit, zoals het verschil tussen de aankoop van een bestaande woning of het bouwen van een nieuwe, daaraan heeft de burger volgens mij geen enkele boodschap.

Ik denk dan ook dat we die discussie een beetje achterwege moeten laten en dat we ervoor moeten zorgen dat de klant, de burger, er beter van wordt. Dat is de visie van de conceptnota, dat is de wil en de ambitie van de Vlaamse Regering in het regeerakkoord en daarvoor zullen we ook gaan. Laat ons proberen een zeer eenvoudig systeem uit te werken. De constructie die erachter ligt, is een zaak voor de overheid.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, ik sluit me graag bij die woorden aan.

Wat de discussie over het as-buittattest tijdens de vorige legislatuur betreft, heb ik inderdaad erkend dat er twee verschillende manieren van aanpak zijn. Dat werd destijds ook opgeworpen als een argument om het niet te doen. Een attest dat een nieuwbouw conform de vergunning is gebouwd is één zaak, een later attest bij een overdracht is een andere zaak. Beide attesten hebben echter hetzelfde doel: proactieve handhaving, vermijden dat wie bouwt of wie koopt zichzelf met een bouwovertreiding opzadelt. Het is onze taak om te vermijden dat daarbij ongelukken gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over preventieve acties tegen zwerfvuil – 1583 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Voorzitter, Vlaanderen is al jaar en dag kampioen in het inzamelen en meer bepaald het selectief inzamelen van afval. De doelstelling die we hadden vooropgesteld om tegen 2015 niet meer dan 150 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner te hebben, hebben we reeds in 2009 gehaald. Het kan altijd beter, maar dat zit dus goed.

Met het zwerfvuil en het sluikstorten gaat het echter niet de goede richting uit. Daar gaat de trend de tegenovergestelde richting uit van wat we willen bereiken. Uiteraard zijn er regionale verschillen. IVAGO heeft in 2014 bijvoorbeeld niet minder dan 623 ton sluikafval opgehaald. Dat is meer dan het dubbele van wat tien jaar geleden werd opgehaald. De evolutie is dus negatief. Ook in Antwerpen werd in 2014 8000 ton opgehaald. Cijfers geven ook aan dat in Gent 30 procent van het sluikafval bestaat uit foutief aangeboden afval. Mensen hebben dus hun huisvuil fout gesorteerd. Ze hebben bijvoorbeeld verkeerde dingen in de pmd-zak gestoken. De pmd-zak wordt niet meegenomen, de mensen ergeren zich en ze gooien de zak dan maar ergens weg. Dat leidt ertoe dat het sluikstorten toeneemt. Dat getuigt misschien niet van burgerzin.

Niettemin kunnen we zeggen dat de meeste mensen zich ergeren als anderen sluikstorten of als er overal langs de wegen, in de wijken en in natuurgebieden afval ligt. We ergeren ons eraan, we vinden dat het niet bijdraagt tot de kwaliteit van de leefomgeving, maar tegelijk zijn we er blijkbaar nog niet voldoende in geslaagd om er preventief voor te zorgen dat er zo weinig mogelijk wordt gesluisstort.

Minister, hebt u de intentie om daar iets aan te doen? In uw beleidsnota vind ik er niet veel over. Nochtans is het responsabiliseren van alle mensen die alles altijd zo geweldig inpakken in 23 zakjes met isomo en karton eromheen, en ook de distributeurs die daar dikwijls in meegaan omdat klanten daar misschien om vragen, van groot belang. We moeten eraan werken om die trend om te buigen en afval te vermijden, want dat is de beste preventie om sluikstorten en zwerfvuil tegen te gaan.

Minister, bent u hierover in overleg met lokale besturen? Zijn er al afspraken gemaakt? Zijn er gemeenschappelijke intenties om de strijd tegen zwerfvuil en sluikstorten tegen te gaan? Hebt u de intentie om de producenten en

distributeurs van afval te responsabiliseren zodat er zo weinig mogelijk afval aan de mensen wordt meegegeven? Op welke manier wilt u de selectieve inzameling vereenvoudigen om de misverstanden die daarover in de gezinnen soms ontstaan en tot frustratie leiden, te vermijden? Er zijn bijvoorbeeld ideeën gelanceerd om het afval dat in een pmd-zak mag, te oormerken met een blauw punt. Daardoor is het voor de mensen gemakkelijker om te weten wat er wel en niet in de pmd-zak mag. Is dat een idee waarop u verder wilt werken?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik, en ik denk iedereen, wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van mevrouw Lieten. Niets is zo ergerlijk als zwerfvuil in een mooi landschap of langs een propere straat. Voor alle duidelijkheid, ik ben ervan overtuigd dat een minderheid van de Vlamingen het straatbeeld en het landschap verknoeit, en een grote meerderheid er zich aan ergert. In het afgelopen weekend hebben vrijwilligers in heel Limburg straten opgeruimd. Het ging om tientallen, in sommige gemeenten zelfs 100 kilometer. Het is heel mooi vast te stellen dat er heel veel mensen mee begaan zijn, maar het is even bedroevend te merken dat enkele weken later die straten opnieuw vol zwerfvuil liggen.

Wat zo tekenend is aan deze problematiek, is dat er wel wordt verwezen naar handhaving, maar handhaving inzake zwerfvuil is heel moeilijk. Lokale besturen doen al heel veel zoals sensibiliseren en vrijwilligers op de been brengen. De petfles die door het raam van de auto wordt gegooid, gaat natuurlijk heel snel. Het moet al een toevalstreffer zijn om zo iemand op heterdaad te betrappen. Alleszins leert de ervaring wel dat het onmiddellijk opruimen van sluikestorten ervoor zorgt dat bepaalde plaatsen niet als een vuilnisbelt worden gezien en dat er niet nog extra veel vuilnis bijkomt.

Het afbouwen van verpakkingsmateriaal is een discussie die niet eenvoudig is, maar wel moet worden gevoerd. Ik las afgelopen week het pleidooi om koeken voor kinderen zeker niet per twee maar apart te verpakken, omdat dat geen goede ontwikkeling is in het kader van onze eetgewoonten. Dat is een heel moeilijke discussie.

Minister, onlangs hebt u twee kinderen ontvangen die de pers hadden gehaald omdat ze de helft van hun vakantie spontaan hadden opgeruimd. Meer dan de helft van het zwerfvuil dat ze verzamelden, bleek pmd te zijn. Dat is nochtans een fractie die men heel gemakkelijk en gratis kwijt kan.

Er loopt een studie naar statiegeld. Wanneer mogen we daarvan resultaat verwachten? Als we voortgaan op de bevindingen van die opruimacties, dan is een minderheid sluikestorten – dat zijn mensen die gericht ergens naartoe rijden om hun afval kwijt te raken –, maar het grote aandeel zwerfvuil is een gemakzuchtige oplossing van mensen die in hun wagen zitten en een leeg flesje uit het raam kieperen, samen met de half opgegeten appel, die iets sneller vergaat. Pmd heeft een heel belangrijk aandeel. Minister, wat is de stand van zaken van de studie daarover?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, zwerfvuil is inderdaad een doorn in het oog van veel Vlamingen. Dat er zoveel vrijwilligers worden gevonden om zwerfvuil te rapen, benadrukt dat. In verschillende gemeenten was er vorige week een zwerfvuilmcampagne 'In de vuilbak' met vrijwilligers in de straten. Ik had het ongeluk om een eindje mee op pad te gaan en te zien wat er allemaal te vinden is langs onze mooie Vlaamse wegen. Er waren veel drankverpakkingen. Vandaag kun je daar op het containerpark of met de blauwe zak gemakkelijk en goedkoop vanaf geraken. Toch slagen we er niet in mensen te sensibiliseren en bewust te maken.

Ik vrees dat we in Vlaanderen met een mentaliteitsprobleem zitten. Dat begint bij jongeren, scholieren, maar ook in jeugdbewegingen en op festivals. Vandaag gebeurt daar weinig met het probleem van afval. In de scholen zijn er sensibiliseringsacties en dat is goed. Het is belangrijk die jongeren wegwijs te maken in het afvalverhaal en duidelijk te maken dat we zo de natuur en het milieu schade berokkenen.

De impactanalyse kan voor veel mensen hopelijk een oplossing bieden voor wat we vandaag langs de kant van de weg vinden. Het mentaliteitsprobleem is ook van deze wereld. In Tomorrowland Amerika werd er geen afval gevonden. Er was geen afval omdat iedereen daar plichtsbewust al het afval in de juiste containers dropte. Tomorrowland bij ons is bezaaid met afval, zelfs tentjes blijven staan. We moeten dan met man en macht opruimen.

Minister, ik vraag om in te zetten op de mentaliteitswijziging, ook bij jeugdbewegingen en jongeren in de scholen. Ik hoop dat u inspiratie haalt uit onze buurlanden, waar men veel zorgzamer omgaat met het milieu en de omgeving. Zowel de Britse eilanden als Scandinavië, Nederland en Duitsland staan iets verder in dat soort zaken.

Minister, hoe zit het met de impactanalyse op drankverpakkingen? Hoeveel staan we daarmee en wat is het resultaat?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, dit is een parlementbrede oproep om het beleid tegen zwerfvuil te versterken. We zijn het allemaal eens: het is ergerlijk, het is vervuilend, het is verspilling van materiaal. Als het wordt verzameld, gaat het in het beste geval allemaal de oven in, met energiewaardering. Het materiaal is dan in elk geval weg.

Nu, er werd al verwezen naar de studie rond statiegeld. U hebt daarover al een aantal zaken aangekondigd, ook met betrekking tot de timing. Een aantal van de randvoorwaarden van die studie interesseren mij, bijvoorbeeld: gaat het enkel over pmd? Pmd is inderdaad nog altijd een belangrijk onderdeel van zwerfvuil, maar er is natuurlijk veel meer verpakkingsmateriaal dan zwerfvuil. Er zijn een aantal internationale voorbeelden waarbij de recyclagepercentages heel hoog zijn, op basis van statiegeld, maar waar dat statiegeld op meer dan alleen blikjes en petflessen wordt geheven. Minister, worden er ook scenario's onderzocht waarbij een ruim gamma aan verpakkingsmaterialen wordt ingezameld via statiegeld?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Het is inderdaad een problematiek die iedereen bezighoudt. Iedereen is zoekende om hierin stappen vooruit te zetten. Het is een heel moeilijke problematiek. De heer Ceysens heeft al verwezen naar de handhaving, die inderdaad zeer moeilijk is. Er is inderdaad een mentaliteitswijziging nodig via sensibilisering.

Ik wil enige nuance aanbrengen in de doelgroepen, zeker wat betreft het jeugdwerk. Het jeugdwerk heeft zeker oog voor de afvalproblematiek en ruimt vaak als eerste mee zwerfvuil op, althans die ervaring heb ik toch. Rond positief nieuws hebben we binnen het jeugdwerk en het jeugdbeleid aandacht voor allerlei zaken, maar ook voor het sorteren, recycleerbare blikjes enzovoort. Er zijn verschillende initiatieven die aantonen dat jongeren bezig zijn met deze zaken. Het klopt zeker dat er nog verbetering mogelijk is, dat er daarin nog een marge is. We moeten in deze problematiek kijken naar iedereen, en niet naar een of andere specifieke doelgroep.

Toch wil ik zelf, met enige schroom, een doelgroep aanstippen, omdat het risico bestaat dat we die te weinig of niet bereiken met onze sensibiliseringsacties. Het

gaat om andere culturen die in Vlaanderen verblijven en een andere mentaliteit hebben in het omgaan met afval. In sensibiliseringscampagnes moeten we gericht naar hen toe communiceren. Als ze anderstalig zijn, wordt het nog moeilijker om hen te bereiken. Ik wil de aandacht erop vestigen dat we ook hen moeten betrekken in het verhaal van het sorteren van afval. Ik wil hiermee geen steen werpen, maar het is gewoon een maatschappelijk gegeven hoe mensen leven en hoe hun cultuur, mentaliteit en gewoonten in dezen zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, een aantal zaken worden hier wat door elkaar gehaald. Het is belangrijk om te zeggen dat zwerfvuil niet hetzelfde is als sluikestorten. Sluikestorten en zwerfvuil zijn niet hetzelfde als het selectief inzamelen en naar beneden halen van restafval. Een aantal collega's hebben allerlei zaken door elkaar gehaald. We moeten ervoor zorgen dat we over hetzelfde praten.

Mevrouw Lieten, u vraagt terecht hoe het zit met het overleg met de lokale besturen. Het is uiteraard iets dat we moeten doen. We doen het ook. We hebben al heel lang intensief overlegd met de lokale besturen over de zwerfvuilproblematiek. We hebben daar een stuurgroep voor. Daarin zitten de lokale besturen. De campagne 'In de vuilbak', waarnaar de heer Nevens daarnet verwees, is een voorbeeld van een gezamenlijk initiatief, dat genomen wordt vanuit Vlaanderen via de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), Fost Plus, dat verantwoordelijk is voor verpakkingsafval, en de lokale overheden.

Er is ook ondersteuning voor de lokale besturen. Hoe gebeurt dat? Dat gebeurt door het aanbieden van communicatiemateriaal. Er is ook materiële ondersteuning voor het opruimen: fluovestjes, handschoenen, grijpstokken en bemborden die worden geplaatst. Er is ook financiële ondersteuning voor opruimacties. Er worden metingen uitgevoerd, want meten is weten. Vaak zie je dat bepaalde plaatsen zwerfvuil of sluikestorten aantrekken. Hoe ga je daar dan mee om? Richt je die anders in? Zorg je ervoor dat de vuilnisbakken op een andere manier worden geleegd? Dat zijn allemaal elementen die belangrijk zijn om te weten hoe je die problematiek moet aanpakken.

Er zijn subsidies voor de aankoop van zwerfvuilrecipiënten. Er is ondersteuning door het netheidsnetwerk: proefprojecten, best practices die ter beschikking worden gesteld, praktijkhandboeken, specifieke vragen die worden beantwoord en vormingen die worden gegeven.

Er is verder een instrument om nog beter te meten, namelijk de Netheidsbarometer. Lokale besturen kunnen daarmee in kaart brengen waar ze wat hebben gevonden en op welk tijdstip. Op die manier kunnen ze de handhaving versterken, maar ook een aantal maatregelen nemen.

Ook wordt de informatie verder verspreid. Ten slotte zijn er specifieke lespakketten. Alle informatie is te vinden op www.indevuilbak.be.

De verpakking is een item dat we goed moeten opvolgen. De verpakkingsindustrie is bijeengebracht via Fost Plus. Daarnaast hebben we ook de sigaretten- en kauwgomindustrie en de distributie. Die maken allemaal deel uit van de stuurgroep Zwerfvuil. In die stuurgroep zijn ook de OVAM, de VVSG en Interafval vertegenwoordigd. Ze gaan voor een planmatige aanpak bij het wegwerken van het zwerfvuil. Het plan liep van 2010 tot 2015. Nu werken we aan de opvolger die er moet komen vanaf volgend jaar. Daarin zitten heel wat concrete acties. Elk jaar wordt een operationeel actieplan/jaarplan opgemaakt.

Het nieuwe plan zal lopen van 2016 tot 2020. Het zal verder worden opgenomen in het nieuwe uitvoeringsplan voor het huishoudelijk en vergelijkbaar

bedrijfsafval. Een belangrijke doelstelling van dat plan is de daling van het restafval van huishoudens en bedrijven. Dat zit daar dus ook in, naast het aanpakken van het zwerfvuil.

Ook de producentenverantwoordelijkheid wordt opgenomen in dat plan. Er wordt gestimuleerd om meer milieuverantwoord te produceren en de financiële verantwoordelijkheid op te nemen voor de producten die ze maken.

In de erkenning van Fost Plus is onder meer opgenomen dat Fost Plus proefprojecten moet opzetten om meer plastic verpakkingen in te zamelen. Belangrijke criteria daarbij zijn de sorteerbodschap voor de burger die het gemakkelijk moet begrijpen en de recycleerbaarheid van de ingezamelde fractie, met andere woorden dat het kan worden gebruikt als nieuwe grondstof.

Daarnaast moet Fost Plus de mogelijkheid voor het invoeren van een sorteerlogo onderzoeken. De moeilijkheid bij dat sorteerlogo is dat heel wat producten niet alleen voor de Vlaamse markt worden gemaakt. Vaak worden de producten in Nederland gebruikt, met Nederlandstalige informatie op. Die producten worden dan ook in Vlaanderen gebruikt. In Nederland bestaat er een ander systeem dan in Vlaanderen, wat het moeilijk maakt om specifiek voor onze kleine Vlaamse markt in een verpakking te voorzien. Dat blijft een knelpunt. Heel wat producten worden bovendien Europees verspreid. Die verpakking wordt gemaakt voor een aantal landen in Europa, waar telkens op een andere manier selectief wordt ingezameld.

Ik wil nog eens herhalen dat we koploper zijn wat betreft het afzonderlijk ophalen, recycleren en reduceren van restafval. Dat blijft ook zo. Dat mogen we benadrukken. De strijd tegen zwerfvuil moeten we echter zeker voortzetten. Daarmee ben ik het volledig eens. Dat is ook de reden waarom in het regeerakkoord en de beleidsnota staat dat we willen onderzoeken of het haalbaar is om statiegeld in te voeren in Vlaanderen. Dat is ons ook menens, maar we willen eerst bekijken hoe we dat het best doen. Omdat we nu al goede resultaten hebben in de pmd-zak, met plastic en blik, willen we kijken of het zinvol is om dat in Vlaanderen te doen en of het iets zou opleveren.

Mijnheer Sanctorum, wat die impactsstudie betreft: het gaat om pmd, blikjes en plastic flessen. Niets sluit uit dat we in een volgende fase een aantal andere zaken bekijken.

Wat houdt die impactsanalyse in? Vooral hoe we dat praktisch zullen organiseren en of we geen nadelig effect zullen hebben dat het niet in de blauwe zak terecht komt. Zullen we op die manier het zwerfvuil kunnen tegengaan? Het moet ook haalbaar zijn voor kleinere winkeliers. Die hebben nogal schrik dat ze ook zo'n inzamelpunt moeten hebben en dat statiegeld moeten teruggeven. Die zaken komen allemaal mee aan bod in die studie. Het gaat vooral over de resultaten. We moeten nagaan of de mensen er op die manier wel van zullen worden overtuigd om het flesje en het blikje niet meer door het raam te gooien, maar in te leveren bij de winkelier om op die manier het statiegeld terug te krijgen.

Het moet iets opleveren. We voeren geen symbooldiscussie. Het gaat erom dat we dit effectief minder in ons milieu en in de natuur willen vinden. Daar willen we allemaal voor gaan. Normaal gezien, verwacht ik de resultaten tegen halverwege 2015. Op basis daarvan zullen we concreet beslissen wat we hier verder mee zullen doen.

Mijnheer Nevens, ik ben het er niet mee eens dat het vooral om de jeugd zou gaan en dat er bij die groep een mentaliteitsprobleem zou zijn. Integendeel, ik heb het voorbeeld gegeven van de twee jongeren die ik heb ontvangen. Zij zijn spontaan aan de slag gegaan.

We werken hier ook in sterke mate aan in het onderwijs. De Milieuzorg Op School levert goede resultaten op. Het selectief weggoeien van afval is overigens iets dat ons onderwijs en onze jeugd bij de ouders hebben geïntroduceerd. We zijn de koplopers in de wereld omdat we de jongeren hebben gesensibiliseerd. Zij hebben hun ouders en hun familie opgevoed en getoond waar het papiertje en de drankverpakking naartoe moeten. Dat heeft goed gewerkt.

Voorzitter, u hebt terecht vermeld dat de jeugdbewegingen hier ook werk van maken. Zij maken de jongeren bewust en ruimen zelf zwerfvuil op.

Hetzelfde geldt voor concerten. We kunnen het afval dat op een concertweide achterblijft natuurlijk niet met zwerfvuil of met sluikestorten vergelijken. Het is echter belangrijk dat de OVAM jaarlijks een prijs voor het afvalarmste evenement uitreikt. Dat werkt. Het is een soort wedstrijd. De organisatoren zijn er trots op dat ze dit kunnen bereiken. Met de herbruikbare bekertjes en dergelijke beschikken we over goede praktijken. We verlenen subsidies voor investeringen op de festivalterreinen.

Mijnheer Nevens, ik ben het er niet mee eens dat onze jongeren de grote boosdoeners zouden zijn. Indien we zouden weten wie echt de daders achter het zwerfvuil zijn, zouden we volgens mij schrikken. Als het afval langs de weg ligt, is het vaak door automobilisten weggegooid. Dat zijn dan ook onze jongeren niet. Het is natuurlijk zo dat alle acties kunnen helpen.

Voorzitter, u hebt natuurlijk een punt. In onze steden merken we vaak dat dit met andere culturen te maken heeft. Dat is niet kwaad bedoeld. In die culturen wordt op een andere wijze met afval omgegaan. Om die reden wordt in een aantal steden en in bepaalde buurten met stewards gewerkt. Zij leggen de mensen uit hoe het in elkaar zit, waarom we dat doen en op welke manieren het afval kan worden hergebruikt. Er zijn een aantal goede voorbeelden in Gent en in Antwerpen waar op die manier te werk wordt gegaan. Aangezien we bepaalde doelgroepen met onze acties niet bereiken, moeten we hier aandacht aan besteden. We moeten hier zeker rekening mee houden.

Heel wat acties die we hebben ondernomen, hebben de pakkans van de daders van zwerfvuil versterkt. Met administratieve sancties kunnen we sneller en korter op de bal spelen. Iemand die voor sluikestorten wordt gevat, zal sneller een effectieve boete krijgen. Dat is een sterk signaal. Onze lokale besturen kunnen op die manier aan de slag gaan.

Het is een complexe problematiek die we allemaal willen aanpakken. We zullen echter tegelijkertijd op verschillende fronten moeten inzetten. Eerste belangrijke stap bestaat eruit na te gaan of we dat statiegeld kunnen invoeren. Als blijkt dat dit haalbaar is, geloof ik er sterk in dat we dit ook in Vlaanderen moeten invoeren. Als uit de studie zou blijken dat dit goede resultaten oplevert, zullen we wellicht verder die richting uitgaan. Het moet natuurlijk haalbaar zijn voor iedereen die eraan moet meewerken.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik dank ook alle andere sprekers die waardevolle vragen hebben gesteld en aanvullingen naar voren hebben geschoven. Zij hebben terecht gesteld dat er op het vlak van preventie al heel veel is gebeurd. U hebt zelf terecht aangehaald dat de gemeentebesturen en al hun partners in het handhavingsbeleid een belangrijke rol spelen.

Ik blijf echter bij mijn punt. Wat de productaansprakelijkheid en de aansprakelijkheid van producenten en distributeurs betreft, zouden we wat meer durf mogen hebben. Op dat vlak vind ik uw antwoord wat te voorzichtig.

Het eerste voorstel houdt in dat we de producten zouden merken die in de pmd-zak horen. We zouden de producenten gewoon kunnen opleggen dat ze een blauw punt op de etiketten moeten drukken. Volgens u is dit moeilijk. Bedrijven produceren immers vaak dezelfde producten met dezelfde verpakking voor Nederland en België.

Ik vind dat eigenlijk geen argument. Ik heb de kranten gelezen. Blijkbaar kan het federaal parlement beslissen de Europese evolutie niet te volgen inzake het neutraal maken van de sigarettenpakjes. Op dat vlak kiezen we ervoor een eigen specifieke regelgeving te behouden. Ik vraag me af waarom we dan hier niet gewoon kunnen of durven beslissen dat op alle verpakkingen die in de pmd-zak horen vanaf een bepaalde datum een blauw punt moet staan. Dat kan een rol spelen in de preventie en in de uitleg die we de mensen geven.

Elk bedrijf profileert zich graag als duurzaam. Voor de bedrijven die het menens is, kan het in deze tijd van digitaal drukwerk en elektronisch magazijnbeheer geen probleem zijn om op de producten voor de Vlaamse markt die in de pmd-zak horen een blauw punt te drukken.

Minister, ik wil u echt stimuleren om dit door te voeren. Op die manier zou u een duidelijke mijlpaal tot stand kunnen brengen. Ik zou u volledig ondersteunen.

Het tweede voorstel heeft hier ook betrekking op. Volgens u zijn we op zoek naar proefprojecten waarbij producenten hun verantwoordelijkheid opnemen om minder afval te produceren. Ook op dat vlak wil ik u aanmoedigen om duidelijker te zijn.

Ik weet dat de producenten en de distributeurs een grote stem hebben in het debat dat binnen Fost Plus wordt gevoerd. Ze plegen veel overleg. Ze werken zeker positief samen. Als vertegenwoordigers van het publiek belang mogen we echter ook onze normen naar voren schuiven en opleggen.

Ik hoor u graag zeggen dat u positief staat ten opzichte van het statiegeldproject. We moeten echter eerlijk zijn. Indien we het statiegeld willen invoeren, zullen we nog veel regulerender moeten optreden en zullen we de producenten en de distributeurs nog veel meer moeten opleggen. Ik ben hier zeker niet tegen. Ik vind echter dat we een eerste stap kunnen zetten door hen op te leggen dat ze een blauw punt op de etiketten moeten drukken. Dat lijkt me eenvoudig te realiseren. Als het de producenten en de distributeurs menens is met het duurzaam meewerken, moet de markt zich maar aanpassen.

Minister, Vlaanderen heeft de kans opnieuw een voorbeeldrol te vervullen en vooruitgang te boeken. Ik zou u willen stimuleren om iets gedurfd met die idee om te gaan.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik wil nog even iets rechtzetten. Volgens mij hebt u me niet goed begrepen. Volgens mij vormen de jongeren een belangrijke doelgroep. Ik neem het voorbeeld van mijn oude buur. De man was 85 jaar oud en elke week verbrandde hij zijn huisvuil in een ijzeren ton in de tuin. Ik neem die mens niets kwalijk. Ik heb hem trachten uit te leggen dat er nu een systeem bestaat dat hem toelaat zijn huisvuil vooraan langs de straat te plaatsen. Die mens had echter nooit iets anders gedaan. Hij had dat van zijn vader en zijn grootvader geërfd. In dat opzicht vormen de jongeren net een belangrijke doelgroep die we moeten motiveren.

We moeten de jongeren ertoe aanzetten te sorteren en te recyclen. Zij moeten onze ambassadeurs zijn en de boodschap bij hun ouders en bij andere groepen

uitdragen. Dat begint natuurlijk bij henzelf, meer bepaald bij het afval en het sluikestorten dat ze zelf kunnen vermijden. Dat is wat ik bedoelde.

Ik bedoelde zeker niet dat de jongeren de grootste vervuilers op onze planeet zijn. Jongeren zijn hier zelfs heel gevoelig voor. In Meeuwen-Gruitrode hebben een aantal jongeren gedurende heel hun vakantie oude frigo's en dergelijke uit de velden en de bossen gesleurd. Ze deden dat voor de natuur, het gedrag van anderen ergerde hen. Ze wilden het probleem aankaarten. We moeten dat blijven stimuleren. We moeten hierop blijven inzetten. Ik zeg dit maar ter verduidelijking.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Lieten, ik heb daarnet al vermeld dat de eventuele plaatsing van een blauw punt of een logo op producten die in de blauwe zak moeten, wordt onderzocht. Dat maakt deel uit van de afspraak die met Fost Plus is gemaakt.

Ik betwijfel echter dat dit een oplossing voor de zwerfvuilproblematiek is. Dat er een blauwe bol op een fles staat, betekent niet dat iemand die zin heeft om die fles weg te gooien, dat niet zal doen.

Het is belangrijk dat mensen weten dat als er een blauwe bol op staat, het in de pmd-zak mag. Ik betwijfel wel of dit mensen zal tegenhouden om de fles in de natuur te gooien. Statiegeld kan misschien wel een oplossing zijn omdat men dan weet dat men een halve euro in de graskant gooit. Als men enkele flesjes verzamelt, kan men met dat geld misschien iets leuks doen, zoals er de vrijdagavond een pintje mee gaan drinken. Voor mensen die niet gemotiveerd zijn om de flessen bij te houden en achteraf in de pmd-zak te gooien, maakt het een verschil als er enkel een blauwe bol op staat of als er een halve euro aan gekoppeld is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het vervolgtraject van de signaalgebieden – 1594 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, op 29 maart 2013 keurde de vorige Vlaamse Regering in het kader van de kortetermijnactie signaalgebieden van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen een plan van aanpak en vervolgtraject goed voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in de zogenaamde signaalgebieden. Hierbij werd vertrokken van de in uitvoering van de bekkenbeheerplannen door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) afgebakende signaalgebieden, aanvullend getoetst aan de hand van de beschikbare wetenschappelijk onderbouwde overstromingsgevaarkaarten.

In uitvoering hiervan besliste de Vlaamse Regering op 24 januari 2014 en 9 mei 2014 over het vervolgtraject en de beleidsopties van een aantal van deze signaalgebieden. U bezorgde een mooi overzicht van de stand van zaken van de verschillende planprocessen waarvoor een planinitiatief op gemeentelijk, provinciaal of gewestelijk niveau vereist was in antwoord op een schriftelijke vraag van mij. Voor een aantal signaalgebieden werd blijkbaar nog geen vervolgtraject bepaald. Het gaat om zeventien signaalgebieden. Ik heb er enkele opgesomd in de schriftelijke voorbereiding van deze vraag om uitleg, maar ik zal ze nu niet overlopen.

Op 6 maart 2015 keurde de Vlaamse Regering de geactualiseerde risicozones voor overstromingen goed. Deze actualisatie was volgens u noodzakelijk omdat sinds de initiële goedkeuring van deze overstromingsrisicokaarten in 2006 zowel de frequentie als de aard van overstromingen gewijzigd zijn. In totaal is de oppervlakte van de risicozone verminderd van 37.500 hectare tot 22.540 hectare. Het aantal bouwpercelen dat in een risicozone voor overstroming ligt, is door een actualisering van de kaarten gehalveerd.

Minister, welke invloed heeft de beslissing van de Vlaamse Regering van 6 maart 2015 omtrent de geactualiseerde overstromingsrisicokaarten op de verschillende signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering al op 24 januari en 9 mei 2014 het vervolgtraject en de beleidsopties heeft vastgelegd? Op welke termijn zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen over het vervolgtraject met betrekking tot de laatste reeks van signaalgebieden, waarvoor de CIW reeds vorige zomer een advies heeft overgemaakt aan de bevoegde minister? Zal hierbij rekening gehouden worden met de geactualiseerde overstromingsrisicokaarten?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevorde (Groen): Minister, het blijft iets contra-intuïtief dat als de risicokaarten worden aangepast of geactualiseerd, er dan een daling wordt ingezet in het aantal hectares. We hebben het daar al over gehad in het verleden. Het gaat blijkbaar over enkele technische aanpassingen op basis van risicoanalyse. We zullen het effect ervan kunnen zien in de toekomst. Ik sluit me aan bij de heer Vandaele met zijn vragen over de laatste reeks signaalgebieden.

In het verleden heb ik gesuggereerd om een monitoring te organiseren van de signaalgebieden waarvoor wel al een beslissing werd genomen. Het is niet omdat een startbeslissing wordt genomen – bijvoorbeeld een provincie of gemeente die een RUP moet opmaken – dat het waterbergend vermogen van het perceel of de zone is beschermd. Hebt u iets gedaan met die suggestie? Wordt dit goed opgevolgd? Bij de rapportering van de CIW kon u niet meteen zeggen hoeveel zones er daadwerkelijk juridisch beschermd zijn. Werd er een dergelijk monitoringsysteem opgezet?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dames en heren, de beslissing van 6 maart 2015 over de risicozones voor overstromingen heeft geen impact op de signaalgebieden. Dat zijn twee aparte kaarten. De signaalgebieden zijn goedgekeurd in januari en mei vorig jaar. Daar zitten een vervolgtraject en een aantal beleidsopties in. Voor de opmaak van de kaart voor de risicozones zijn de meest recente modellen gebruikt. Dat is logisch. Die modellen werden ook gebruikt voor de opmaak van de recente kaart met overstromingsgevoelige gebieden, de overstromingsgevaarkaarten en de overstromingsrisicokaarten. Die moeten we opmaken in uitvoering van de Europese overstromingsrichtlijn.

De kaart met overstromingsgevoelige gebieden wordt in het kader van de watertoets en de informatieplicht gehanteerd. Er zijn verschillende kaarten die worden gehanteerd voor andere doeleinden. De actualisering is vooral van belang voor de watertoets en de informatieplicht. Als iemand een stuk grond koopt, moet die weten of die watergevoelig is.

Bij het afwegen van de verschillende mogelijkheden van de beleidsopties in het vervolgtraject voor de signaalgebieden is reeds met de meest recente kaarten en modellen rekening gehouden. Daardoor levert de geactualiseerde kaart van de risicozones geen nieuwe informatie voor de signaalgebieden op. Het zijn twee aparte instrumenten, twee aparte kaarten. Wat aan de grondslag lag voor de

aanpassing voor de risicozones, is al meegenomen in het aanduiden van de signaalgebieden.

Op korte termijn gaat er een voorstel over het vervolgtraject over de tweede reeks van signaalgebieden naar de Vlaamse Regering. Daarnaast is er eind 2014 door de CIW een selectie gemaakt van een laatste reeks van 151 prioritaire signaalgebieden, waarvoor de Vlaamse Regering nog een beslissing moet nemen over de noodzakelijke vervolgstappen. De voorbereiding daarvan gebeurt binnen de bekkenstructuren. Voor een aantal bekkens worden deze nog dit jaar verwacht. Voor het Netebekken gaat het over 43 signaalgebieden en voor het Benedenscheldebekken gaat het over 36 signaalgebieden. Die worden verwacht in de loop van 2016.

Mijnheer Sanctorum, u vraagt naar de screening. Er is geen algemene screening. Het is natuurlijk wel zo dat er in uitvoering van de genomen beslissing wordt gekeken wat de toestand van de signaalgebieden is. Zijn er al lokale beslissingen? Zijn er lokaal ruimtelijke uitvoeringsplannen die zorgen dat er een correcte invulling is? Een totale screening van alle gebieden is er niet omdat er geen vergunningendatabank bestaat. Om een algemeen monitoringsysteem op te zetten, moeten we een aantal nieuwe koppelingssystemen uitwerken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u zegt dat signaalgebieden en overstromingsrisicokaarten helemaal los staan van elkaar. Ik had het gevoel dat de beslissing van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013 beide koppelde. Maar goed, dat is misschien een kwestie van inschatting en klemtonen.

Ik ben een beetje teleurgesteld over de trage gang van zaken in sommige provincies. Als ik het goed heb, werd er in zes gebieden nog geen consensus gevonden over het vervolgtraject. De Vlaamse Regering heeft de Vlaamse gouverneurs belast met een coördinerende rol. In Antwerpen heeft de gouverneur dat inmiddels al gedaan en is de werkgroep over drie signaalgebieden opnieuw opgestart. In West-Vlaanderen daarentegen werd nog geen overleg opgestart over bijvoorbeeld het woonuitbreidingsgebied Zuid in Veurne. Er wordt aan verschillende snelheden gewerkt. Dat is misschien afhankelijk van het enthousiasme van de gouverneur.

We weten ook dat het Rubiconfonds in de komende tijd onvoldoende wordt gespijst. We hebben het daar eerder al over gehad. Ik wil erop aandringen dat u aandacht blijft hebben voor dat fonds, dat ons toch wel diensten kan bewijzen als het over die signaalgebieden gaat.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): In de conceptnota werd gesteld dat de allerhoogste prioriteit wordt gegeven aan de signaalgebieden waar om de zoveel jaar een overstroming kan plaatsvinden. Dat is gebaseerd op de overstromingsrisicoanalyse. Het is mij niet helemaal duidelijk hoe het onderscheid met die kaarten dan zit.

Wat mijn punt over de monitoring betreft, denk ik niet dat u daarvoor een vergunningendatabank of iets dergelijks moet inschakelen. Het is al bij al overzichtelijk. Het gaat over enkele honderden gebieden. Soms is de provincie of gemeente daar al proactief mee gestart, bijvoorbeeld met een ruimtelijk uitvoeringsplan, maar er zijn ook een heleboel voorbeelden waarbij de Vlaamse Regering het lokale of het provinciale bestuur opdraagt om iets te ondernemen. Is daarmee de kous af? Of wordt er bijvoorbeeld na een jaar gekeken hoever ze staan en of ze het initiatief genomen hebben om een RUP op te starten? Dat is mijn bezorgdheid.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, op uw vraag of er een impact is van het ene op het andere, is het antwoord neen. Er is al rekening gehouden met die recente kaarten voor de signaalgebieden. Die risicokaarten worden voor andere doeleinden gebruikt, maar daar worden dezelfde modellen op toegepast.

Mijnheer Sanctorum, ik had uw vraag verkeerd begrepen. Ik begrijp dat u vraagt dat, als wij een gemeente of provincie opdragen om een initiatief te nemen, daar ook een opvolging en monitoring van gebeurt. Dat kunnen we bekijken, of we na een bepaalde tijd inderdaad niet proactief moeten gaan luisteren wat er mee gebeurt is. Ik kan u daarin volgen en wil dat meegeven aan onder andere de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, om te zien hoe zij dat verder kunnen opvolgen. Ook binnen de bekkenstructuren kan dat gebeuren. Dat is natuurlijk iets anders dan constant alles wat gebeurt, in kaart brengen. We kunnen dat dus zeker bekijken, dat we eens op het terrein gaan kijken en dat er dan eventueel een rappel kan komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ontbreken van een consensus over een definitieve beheerregeling in het kader van de overlast veroorzaakt door de meeuwenpopulatie aan de Vlaamse kust – 1603 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, zolang als ik hier zit – en wellicht ook daarvoor al – worden er hier vragen gesteld over de aanpak van de meeuwenproblematiek aan onze kust. Ik kom zelf ook geregeld aan de kust, en ik stel vast dat de problemen alleen maar verergerd zijn. Mensen worden aangevallen, vuilniszakken worden kapot gepikt, waardoor er heel wat overlast ontstaat.

Ik erken dat het probleem in de ene kustgemeente al wat groter is dan in de andere, maar dat komt doordat er geen geïntegreerde aanpak is van de meeuwenproblematiek. En daarover gaat mijn vraag net. Ook de vogelbescherming stelt dat er een meer geïntegreerde aanpak moet komen. Zij pleiten zelfs voor een professionele meeuwenpatrouille.

De afspraken zijn eigenlijk al gemaakt in 2011. In uw antwoord op een schriftelijke vraag in 2013 erkende u het probleem. U wist toen te vertellen dat er een exponentiële toename was van het aantal meeuwen langs de kust en dat door habitatverlies en een afname van de habitatkwaliteit in de kolonies te Zeebrugge en Oostende, er meer en meer verplaatsingen plaatsvinden naar urbane gebieden.

Er was in het verleden een akkoord om met alle actoren – lokale besturen, natuurverenigingen en havenbesturen – via een geïntegreerde aanpak naar een duurzame oplossing te zoeken, waarin zowel de ecologische belangen als de andere maatschappelijke belangen elkaar zouden vinden. In juni 2011 bereikte men een consensus in die overleggroep. Dat resulteerde in een maatregelenmatrix, die in de beheerregeling werd opgenomen.

De afgelopen jaren bleek echter dat die geïntegreerde aanpak stilviel en dat alle kustgemeenten de voorbije jaren elk afzonderlijk maatregelen namen en ook nu

weer zullen nemen. Ziet u alsnog een mogelijkheid om via het Agentschap voor Natuur en Bos tot een definitieve algemene beheerregeling te komen voor alle betrokken gemeenten? Er was de afgelopen jaren ook sprake van een zoektocht naar alternatieve broedlocaties. Men sprak over energie-eilanden en dergelijke. Is er de voorbije jaren nog vooruitgang geboekt in die zoektocht naar alternatieve broedlocaties?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sintobin, dit is inderdaad een problematiek die ons blijft achtervolgen. Het gaat hier voor alle duidelijkheid om een beschermde diersoort. Bestrijden kunnen we dus niet doen. Daar zit hem het probleem. We kunnen wel een beheerregeling opmaken. En die is er ook. Die is opgemaakt door het Agentschap voor Natuur en Bos en is naar de verschillende adviesraden gedaan voor advisering en consensus.

Er zitten drie pijlers in. Een: het reduceren van voedselbeschikbaarheid, zowel op de zee als op het land. Voedsel trekt de dieren immers aan en zorgt ervoor dat ze agressief worden. Twee: overlastbestrijding, alleen als er overlast is. We kunnen dat eventueel doen via een algemene afwijking. En drie: het aanbieden van een alternatieve broedlocatie.

Over de eerste twee punten is er een consensus, maar niet over de alternatieve broedlocatie. Ook de adviesraad heeft daar geen consensus over bereikt. Daar zit dus het grote knelpunt. We zouden specifiek voor de meeuwen een broedlocatie moeten aanleggen in zee, wat miljoenen zou kosten. Het spreekt voor zich dat dat in deze tijden niet te verantwoorden is. We kunnen dat enkel doen als er een win-winsituatie is en als we dat bijvoorbeeld kunnen combineren met iets anders. Een mogelijkheid op langere termijn – maar dat is controversieel aan de kust – is het energieatol. Daar zouden wij de meeuwen eventueel kunnen laten broeden. Maar dat is toekomstmuziek. Daar is nog geen definitieve beslissing over genomen.

Dus pas als we ook daar een oplossing voor hebben die sluitend en realistisch is, samen met de reductie van het voedsel, waar overigens aan gewerkt wordt, onder andere zelfs via Europese maatregelen – de aanlandingsplicht en dergelijke meer –, kunnen we die problematiek volledig aanpakken.

Daar knelt dus het schoentje. We hebben daar geen oplossing voor die haalbaar, betaalbaar en aanvaardbaar is voor iedereen. Er is op korte termijn nog geen oplossing. Wie met een oplossing kan komen, kan die problematiek oplossen, maar het is een kwestie van veel centen. Voor miljoenen euro's een nieuw eiland aanleggen in zee, is iets dat niet te verantwoorden is in deze budgettaire moeilijke tijden.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, dank u voor het antwoord. Reduceren van voedselbeschikbaarheid en overlastbestrijding zijn zaken die de lokale besturen ook wel aankunnen. Sensibiliseren van de toeristen die voedsel werpen naar de dieren, speelt ook een rol. Ik zie dat men bijvoorbeeld in Den Haan met ondergrondse containers werkt waardoor de vuilniszakken niet open en bloot staan. In Knokke-Heist organiseert men 's nachts de ophaling van het huisvuil, maar dat heeft natuurlijk een financieel plaatje. Dat zijn allemaal maatregelen die inderdaad wel kunnen helpen om de overlast en het probleem te beperken.

U hebt gelijk, ik ben niet naïef, ik begrijp ook wel dat in tijden van budgettaire krapte het creëren van alternatieve broedplaatsen niet kan, zeker niet op korte

termijn. Ik begrijp ook wel waarom collega Vandaele het woord niet heeft gevraagd. Hij is fel tegen het energie-eiland voor de kust van Den Haan. Hij kan dan moeilijk akkoord gaan met het feit dat we daar alternatieve broedplaatsen zouden creëren. Maar misschien, wie weet, lukt het in de toekomst alsnog. De buitenwereld zal misschien zeggen: waarmee houden ze zich daar in godsnaam allemaal bezig in dat Vlaams Parlement. Maar ik heb toevallig een foto bij van een oudere mens die wordt aangevallen door meeuwen. Oudere parlementsleden kennen waarschijnlijk de film 'The Birds'. Ik zeg niet dat het zo erg is, maar de foto hier, ik denk dat het aan de vistrap in Oostende is, bewijst toch dat er een serieus probleem is. Ik begrijp ook dat we voorlopig bij de eerste twee oplossingen moeten blijven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Normaal laten we dit niet toe, maar gelieve kort te reageren, mijnheer Vandaele.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Sintobin, waarom heb ik het woord niet gevraagd? Omdat dit inderdaad een zeer complexe problematiek is. Die bestaat ook niet sinds vandaag. We weten dat er tal van voorstellen zijn. Onder andere op het Kustforum verleden week was er een voorstel van Vogelbescherming Vlaanderen om met een meeuwenteam aan de slag te gaan aan de kust. We weten ook dat er heel wat studies zijn gemaakt. We weten dat er een zeker zelfregulerend vermogen in die meeuwenpopulatie zit. Dat is een beetje zoals met de vos: je kunt het niet allemaal in de hand houden. Ze passen zichzelf wel een beetje aan. Tot slot is het energieatol weer heel actueel deze week, want de concessie ligt op tafel bij de Federale Regering.

Als je een discussie voert over energiestockage en de mogelijke bouw van een energieatol, en je sleept daar de problematiek van de meeuwen bij, dan denk ik: hoe ver moet je naar argumenten zoeken voor je eiland als je dat al moet doen? Het is immers helemaal niet zeker dat die beesten daarop gaan zitten, als je het aan specialisten vraagt. Ik denk dat we die discussies beter uit elkaar houden. Maar de minister heeft gelijk dat als we eilanden moeten bouwen alleen maar om daar meeuwen op te zetten, dat dan verdorie dure meeuwen zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, de vraag is, als er op een bepaald moment toch zou worden beslist om een eiland te bouwen voor de haven speciaal voor de meeuwen, of u daar dan mee akkoord zou kunnen gaan. *(Gelach)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de door de minister-president aangekondigde halvering van het aantal bedrijven met code rood

– 1624 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, vorige week kopte De Standaard 'Helft veeboeren met rode kaart moet toch niet stoppen'. Verder stond er: "Ongeveer de helft van de veebedrijven die een brief kregen dat ze moeten stoppen omdat ze het milieu te zwaar belasten, zou toch mogen voortwerken. Dat zegt Vlaams minister-president Geert Bourgeois." Klaarblijkelijk was er in

Ieper een infoavond voor land- en tuinbouwers en heeft de minister-president daar gezegd dat er nog heel wat kan worden geschoven met de zoekzones. Eigenlijk weten we al van dag één dat men die zoekzones gaat inperken. Als nu al kan worden gezegd dat het aantal rode bedrijven kan worden gehalveerd, zou dat goed nieuws zijn.

Ik verwijs dienaangaande naar mijn schriftelijke vraag nr. 399 waarbij ik het overzicht vroeg van welke bedrijven effectief in een Habitatgebied liggen en welke bedrijven in Habitatgebied met daarrond een zoekzone. Als ik die cijfers eventjes naast elkaar leg, dan lagen er 41 bedrijven met code rood in Habitatgebied en lagen er 127 bedrijven in Habitatgebied met zoekzone. Als we die 127 bedrijven kunnen herleiden tot 41, zou dat een heel goede zaak zijn.

Wat betreft de oranje bedrijven, zijn dat er in Habitatgebied alleen al 866. In Habitatgebied en zoekzone samen, zijn dat er 1348. Er is toch wel een serieus verschil in de verschillende zoekzones rond de vandaag gekende Habitatgebieden.

Als de minister-president zich sterk maakt dat er zo kan worden geschoven met de zoekzones dat het aantal bedrijven met code rood wordt gehalveerd, dan is dat zeker een goede zaak. We hopen alleszins dat zoveel mogelijk rode bedrijven, en straks ook zoveel mogelijk oranje bedrijven, kunnen worden gered. Toch blijf ik het opmerkelijk vinden – want ik had begrepen dat er nog altijd wordt gewerkt aan die zoekzones – dat men vandaag al kan voorspellen dat het aantal rode bedrijven kan worden gehalveerd.

Minister, ik meen dat u het standpunt van de minister-president positief zult onthalen. Hoe staat u tegenover de uitspraak van de minister-president: de helft van de bedrijven met code rood zullen worden gered. Zijn er onmiddellijk al duidelijke indicaties waaruit kan worden afgeleid dat het aantal rode bedrijven drastisch kan worden herleid?

Ook de bedrijven met code oranje verkeren in grote onzekerheid. Wat met deze bedrijven?

Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot de afbakening van de zoekzones? Tegen wanneer verwacht u dat deze afbakening definitief klaar zal zijn?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Toen ik het nieuws vernam, dacht ik dat we een nieuwe minister van Leefmilieu hadden. U moet wel weten, mevrouw Peeters, dat de minister-president dit in zijn thuisprovincie heeft gezegd. Het ongenoegen bij de landbouwers in West-Vlaanderen, net zoals in een groot deel van Oost-Vlaanderen, is heel groot. Gratuite uitspraken gaan er dan vlotjes in. Ik moet trouwens zeggen dat de minister-president eigenlijk al hetzelfde had gezegd op een nieuwjaarsreceptie van het Algemeen Boerensyndicaat waar die boodschap natuurlijk heel goed werd onthaald.

Minister, als het waar is dat het nu al vaststaat dat de rode bedrijven zullen worden gehalveerd, dan zal ik de eerste zijn om te applaudisseren en om u te feliciteren. Als het niet waar is en als de uitspraken van de minister-president gratis waren – en enkel dienden om het ongenoegen in West-Vlaanderen wat weg te nemen – dan vind ik dat beneden alle peil.

Minister, klopt het wat de minister-president heeft gezegd? Kunt u vandaag garanderen dat de rode bedrijven met de helft zullen verminderen? Kunt u dat bevestigen? Hoe gaat het verder met de zoekzones? Hoe gaat het verder met de

oranje bedrijven? Als de rode bedrijven met de helft verminderen, dan kunnen de oranje bedrijven misschien ook met de helft verminderen.

We wachten de begrotingscontrole af. Het zal een heel moeilijke oefening worden. Het is een dossier dat al enkele maanden voor beroering zorgt, niet alleen in het parlement, maar zeker bij de landbouwers en vooral bij de betrokken landbouwers. Het zou bijzonder spijtig zijn om met uitspraken die niet worden gestaafd door deze Vlaamse Regering, mensen hoop te geven. Het gaat over 127 of 133 bedrijven, de informatie is niet duidelijk.

Ik ben trouwens al een tijdje op zoek naar een lijst met de rode en de oranje bedrijven. Misschien hebben de mensen van de meerderheid die lijst wel, maar als parlementslid zou ik die lijst ook graag hebben. Ik wil ook wel eens met de betrokkenen praten. Het moet toch mogelijk zijn dat een parlementslid inzage krijgt in de lijst van rode en oranje bedrijven.

Minister, ik zou heel tevreden zijn als u bevestigt dat de minister-president uitspraken heeft gedaan die correct zijn. Als dat niet waar is, moet u hem terechtwijzen. Ik ondersteun de vragen van mevrouw Peeters, maar ik vraag u ook waar ik een lijst kan vinden van de aangeschreven bedrijven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Sintobin, ik heb als antwoord op een schriftelijke vraag een lijst gekregen met het aantal bedrijven per gemeente. Ik merk wel dat de lijsten van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) een beetje verschillen. De cijfers stemmen niet helemaal overeen.

Het verbaast me een beetje dat u helemaal ondersteboven bent van de verklaringen van de minister-president en dat de heer Sintobin het eventueel een gratis uitspraak vindt. Ik ben natuurlijk geen minister-president – of nog niet – , maar we hebben in de commissie al gezegd dat een verfijning van de zoekzones en het toepassen van een nieuw rekenmodel ons zou brengen tot een halvering van het aantal rode bedrijven. Het is hier gezegd en het was ook niet gratis, maar omdat we er aanwijzingen voor hadden. We dachten dat men via wetenschappelijk werk en via een afbakening op ecologische en socio-economische basis tot een vermindering van het aantal kan komen. Als ik het goed heb, gaat het over een rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM), en dat spreekt over een vermindering van 135 naar 66 rode bedrijven.

Is dat een gratis uitspraak van de minister-president? Neen, en het is ook geen nieuwe uitspraak want we hebben die al verschillende keren gedaan en we blijven erbij dat het mogelijk is.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Er zijn sowieso twee lijsten met bedrijven, één ten opzichte van de actuele habitat en één ten opzichte van de zoekzone. Minister, ik begrijp dat men na het eerste uitsturen van de brief niet heeft stilgezet. We hebben het daarover gehad in de commissie, over een nieuwe berekeningsmethode voor alle bedrijven. Er was een engagement dat dat in de eerste helft van dit jaar op punt zou staan, zodat er een herberekening kon worden gedaan.

Bovendien startten ondertussen de overlegplatforms om de zoekzones af te bakenen. Ik probeer straks nog op tijd te zijn voor zo'n vergadering. Ik had begrepen dat er vier maanden zitten tussen operationeel programma 1 en 2. Het zal nog wel een tijdje duren voor er een correcte afbakening is gebeurd.

Die twee zaken lopen. Ik hoop dat we het er allemaal mee eens zijn dat het aantal rode en oranje bedrijven, nadat de zoekzones zijn afgebakend en de meetmethode op punt is gezet, drastisch is verminderd. Minister, zijn er vandaag objectieve criteria die ons kunnen doen besluiten dat het aantal zou worden gehalveerd? Zoveel te beter. Als het er nog minder worden, nog beter.

Omgekeerd ontstaat de perceptie dat, wanneer het aantal rode bedrijven gehalveerd wordt, het probleem meteen is gehalveerd. De werkelijkheid zal natuurlijk zijn dat die rode bedrijven intussen een oranje statuut hebben gekregen. De Vlaamse Regering heeft op uw voorstel, minister, al een heel grote stap in de juiste richting gezet door een inrichtingsnota voor de rode bedrijven goed te keuren. Nu moet er natuurlijk ook nog een inrichtingsnota voor de oranje bedrijven komen. Want stilaan groeit bij een aantal bedrijfsleiders de perceptie dat ze liever rood zouden zijn, want voor die bedrijven is er een inrichtingsnota en voor de oranje nog niet. Er is wel een duidelijk stappenplan.

Vandaag is de communicatie bijna: als het aantal rode bedrijven is gehalveerd, is het probleem gehalveerd. Dat doet me hopen dat ook voor de oranje inrichtingsnota de Vlaamse Regering vandaag op het goede spoor zit. Minister, kunt u al een stand van zaken geven? Klopt het dat we de goede richting uitgaan voor de oranje inrichtingsnota?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik heb een gelijkaardige schriftelijke vraag gesteld aan de minister-president. Er is niet enkel gesproken over de helft, er zijn cijfers gegeven van hoeveel bedrijven zouden uitvallen. De heer Vandaele heeft hier in het verleden ook al cijfers gegeven, van de wijzigingen die kunnen optreden als er herberekeningen gebeuren.

Iedereen in de commissie die de discussie heeft gevolgd, weet dat. Iedereen wist dat het modelleringsmodel en de zoekzonediscussie zouden leiden tot een wijziging van het aantal bedrijven. Als er wordt gesproken over aantallen, wordt het wel heel gevoelig. Ieder heeft een bezorgdheid voor de manier waarop de bedrijven worden voortgeholpen, voor de oplossingen. Dan moet men ook heel goed weten dat het geven van dergelijke cijfers heel gevoelig ligt en dat er vragen bij worden gesteld.

Ik ben bezorgd. Ik stel me de vraag of er duidelijkheid is over het aantal bedrijven en welke bedrijven. Hebben we al een zicht op een aantal zoekzones die definitief zijn uitgeklaard? Zijn er doelen gelokaliseerd, waar er geen discussie meer zou zijn over de zoekzone? Is dat zo? Zijn we al zo ver? Kunt u weergeven waar die liggen? Over welke zoekzones en bedrijven gaat het? Hoe loopt de communicatie daarover? Als dat cijfer duidelijk wordt uitgeklaard, zullen automatisch de vragen volgen over de oranje bedrijven en de andere inrichtingsnota's.

Minister, mijn vraag is gelijkaardig aan die van de collega's, maar heel pertinent: is er vandaag al duidelijkheid over een aantal zoekzones waar extra doelen zijn gelokaliseerd, met andere woorden of de zoekzonediscussie is uitgeklaard, om tot die definitieve cijfers te komen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, er is in het parlement een aantal keren zeer uitdrukkelijk gezegd dat het mijn ambitie is en ook die van de Vlaamse Regering om het aantal rode en oranje bedrijven nog zo veel mogelijk naar beneden te halen. Dat is net waar we nu mee bezig zijn. We werken er hard aan, om er ook een zicht op te krijgen. Dat is onze ambitie. Dat de minister-president ook die ambitie heeft uitgesproken, bevestigt dat we er in de Vlaamse Regering voor willen gaan. We werken daaraan. Daar ligt nu de prioriteit voor ons, vanuit mijn bevoegdheid Leefmilieu en Natuur. Op dit moment is het onmogelijk om

daarop aantallen te kleven. Mocht dat zo zijn, zouden we al aan heel wat bedrijven rechtszekerheid en duidelijkheid kunnen geven, maar op dit moment is dat dus niet het geval.

Een deel van de bedrijven die op basis van de eerste berekeningen, die halfweg 2014 zijn gemaakt, op het moment dat we de beslissing hebben genomen in de Vlaamse Regering, een code rood hebben gekregen, zullen die code inderdaad niet behouden. En gelukkig maar. Daar streven we naar.

We zijn nu een aantal processen gestart die dat ook mogelijk moeten maken. Het zijn er drie.

We willen eerst en vooral een aantal verfijningen aan de habitatkaart aanbrenge. Die maken dat de gevoeligheid van een aantal vlekken zal dalen. Je gaat ermee schuiven waardoor de impact van de stikstof kleiner wordt.

Twee, de ruime zoekzones worden gefaseerd, maar ook versneld ingekrompen naarmate de Europese natuurdoelen gelokaliseerd worden. In eerste instantie zal dat gebeuren op basis van het principe: sterkste schouders, zwaarste lasten. Ook dat is hier al uitvoerig aan bod gekomen.

Drie, we zullen samen met de sectoren nagaan welke extra emissiedalingen we algemeen in Vlaanderen kunnen realiseren, bovenop de daling die reeds verwacht wordt. Dit zal vooral voor bedrijven met code oranje kunnen betekenen dat de eigen bijdrage niet meer problematisch is.

Waar komt dan de halvering vandaan? Dat is een inschatting. Die is niet nieuw, maar bestaat al van in 2014. De inschatting is gebaseerd op een impactanalyse van INBO, VITO en VMM. Het is natuurlijk een inschatting, het is niet iets dat vaststaat. We moeten er voorzichtig mee zijn, het is enkel richtinggevend. We moeten dus terughoudend zijn, we mogen er ons niet op vastpinnen. Het toont wel aan, dat herhaal ik nog een keer, dat het de ambitie is binnen de Vlaamse Regering om voor zo veel mogelijk van die bedrijven oplossingen te vinden.

We moeten dus voorzichtig zijn met de halvering. Het is een puur modelmatige benadering. Er is geen overleg gebeurd met de belanghebbenden. Er werd ook geen rekening gehouden met lokale aspecten zoals de eigendomstoestand. Ook het aantal vergunde dieren per bedrijf is niet mee in rekening gebracht en ook de specifieke sociale en economische aspecten niet.

We verfijnen dit nu en we hopen snel meer duidelijkheid te kunnen geven. U weet dat half 2015 voor ons een belangrijk moment is.

Wat betreft de managementplannen, loopt momenteel in elke speciale beschermingszone het overleg. Het gaat om versie 1.1 van de plannen. Daarin wordt nagegaan welk deel van de doelen reeds gedekt is door beheerplannen of intenties daartoe, van de overheid of de terreinbeherende verenigingen. Door deze doelen te koppelen aan percelen, kunnen we de zoekzones fors verkleinen. De wijze waarop we ze zullen verkleinen, wordt gegenereerd door het zoekzonemodel dat momenteel door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wordt verfijnd, ook in samenspraak met alle betrokken middenveldorganisaties en administraties.

Het is de bedoeling om bij het verkleinen van de zoekzones, de keuzes die worden gemaakt zo veel mogelijk te laten afhangen van zo weinig mogelijk impact op de omliggende bedrijven. Dit gebeurt dus ook vanuit de ambitie om zo weinig mogelijk bedrijven te treffen en om het aantal bedrijven naar beneden te halen, zowel in de rode als in de oranje categorie. Ik heb het ANB ook gevraagd om in 2015 de eerste resultaten te hebben. Dan zullen we meer weten.

Het officieel verankeren van de zoekzones, zodat ze een rol kunnen spelen in de vergunningen, gebeurt via de goedkeuring van het managementplan door de Vlaamse Regering. Het moet dus nog naar de Vlaamse Regering, dat zal ook gefaseerd gebeuren.

Daarna start ook in iedere speciale beschermingszone het overleg over bijkomende plaatsen van doelen en dus over het nog verder verkleinen van zoekzones. Er komt dus een tweede fase waarin we verder zullen werken.

Hoe zit het met het flankerend beleid voor de oranje bedrijven? Er is een flankerend beleid voor de rode bedrijven, het is dus terecht dat wordt gevraagd hoe het zit met dat voor oranje bedrijven. Ook daar moeten we half 2015 meer rond zijn. Het moet dan naar de Vlaamse Regering gaan. Het was een keuze van de Vlaamse Regering om te wachten tot de zoekzones verkleind zijn, zodat we weten over hoeveel bedrijven het gaat, om de inrichtingsnota goed te keuren.

Lijsten met getroffen bedrijven worden niet vrijgegeven wegens de wet op de privacy. Daar zijn geen uitzonderingen op, dat is zeker niet het geval. De heer Vandaele merkte op dat het ILVO er op een eigenaardige manier mee omgaat. Ik zal dat uitzoeken. Ik heb er geen weet van, ik zal het laten nakijken. Niemand beschikt over de lijsten, het zou strijdig zijn met de wet op de privacy indien ze zouden worden vrijgegeven.

Uiteraard is de communicatie van belang. U weet dat iedereen betrokken is in de lokale overleggroepen, dat er heel veel overleg is, dat er informatieavonden zijn. We moeten inderdaad voorzichtig zijn met de communicatie. Aan de andere kant heeft de minister-president niets anders gezegd dan wat al altijd gezegd wordt, namelijk dat we zo veel mogelijk van die bedrijven graag van de lijsten willen halen. We willen voor die bedrijven naar oplossingen zoeken. Dat is de boodschap die de minister-president heeft gebracht, ook in Ieper. Het is iets waar we voltallig achter staan met de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord. Het kan inderdaad ook zo geïnterpreteerd worden zoals de minister-president het gelanceerd heeft, maar alleszins wekt de communicatie tot nu toe een klein beetje de indruk dat er al meer geweten is, dat al bekend is welk bedrijf dat vandaag code rood heeft, straks geen code rood meer zal hebben. En dat is uiteindelijk wat elke landbouwer verlangt.

Los van het persartikel was er ook een ongelukkige tweet. Daarin stond: "Gelukkig voorkwam onze partij dat de noodzakelijke cheque te vroeg werd uitgeschreven". Ik vind dit nogal delicaat. We weten dat op dit ogenblik de landbouwsector met moeilijke problemen zit. Heel het verhaal van de instandhoudingsdoelstellingen en van de programmatische aanpak stikstof hangt als het zwaard van Damocles boven de hoofden van de landbouwers. Niet voor niets werden al een aantal acties gevoerd en werden er nieuwe acties aangekondigd. De landbouwers werden ook extra zenuwachtig toen vandaag bleek dat een bepaalde natuurvereniging bijkomende natuurgebieden wil aankopen, want dat zou ook impact kunnen hebben op de mogelijke zoekzone.

Op dat vlak is het zeer belangrijk om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen. Ook wat die al dan niet halvering van het aantal rode bedrijven betreft, moet er zo snel mogelijk duidelijkheid komen.

Wat de managementplannen en het overleg daarover betreft, heb ik vernomen dat het er in onze regio niet altijd even vriendelijk aan toegaat. Het zou vaak eerder gaan over een clash tussen de verschillende sectoren, en dat is spijtig. De

landbouwsector heeft niet de indruk dat het overlegplatform zal leiden tot een verfijning van de zoekzones. Op dat overlegplatform zou blijkbaar veel worden gepraat over verschillende soorten fauna en flora maar weinig over een verenging van de zoekzones.

Een ander probleem van dat overleg is dat soms zelfs niet de grondeigenaars betrokken zijn bij het verhaal. Zo is een Vlaamse overheidsinstantie die daar gronden in eigendom heeft, niet betrokken bij het overleg over het managementplan. Dat is vreemd, want ook hier moeten we volop ijveren voor inspraak voor iedereen.

Minister, u hebt al meermaals gezegd dat het de bedoeling is om tegen midden 2015 meer duidelijkheid te kunnen bieden, zowel voor de rode bedrijven als voor de herstructurering van de oranje bedrijven. Ik had begrepen dat men alle rode bedrijven tussen november 2014 en maart 2015 zou hebben bezocht. Ik neem aan dit zo goed als rond is. In onze commissieagenda staat ook dat we een tussentijdse rapportering zouden krijgen. Ik wil erop aandringen dat wanneer die bezoeken van de VLM aan de rode bedrijven achter de rug zijn, we dat tussentijdse rapport zo snel mogelijk kunnen krijgen. Ik pleit vooral voor opnieuw wat rust in de landbouwsector, maar dat zal misschien nog niet voor onmiddellijk zijn.

De voorzitter: Er staat inderdaad een tussentijdse rapportering gepland. Daarin zitten veel meer elementen dan wat hier vandaag in de vragen aan bod is gekomen.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, wij delen hier in deze commissie allemaal de ambitie om het aantal rode en oranje bedrijven zo veel mogelijk te verminderen. Daar bestaat geen discussie over. De minister-president beslist echter vrijblijvend en zonder objectieve criteria dat de helft van het aantal rode bedrijven verdwijnt. Ook de heer Ceyskens en de voorzitter hebben daarop gewezen. Minister, ook u laat uitschijnen dat de minister-president beter wat terughoudender was geweest in Ieper. Dat blijkt uit het verslag.

Als de helft van het aantal rode bedrijven wegvalt, dan is dat des te beter. Maar het is al te gemakkelijk om dat op een bijeenkomst van landbouwers te zeggen. Op die manier creëert men een gevoel van hoop bij die mensen. Ik vind het vreemd dat die lijsten nog altijd niet zijn vrijgegeven. Ik betwijfel of de wet op de privacy het in dit geval haalt voor parlementsleden, zoals u zegt, minister. Overal in de pers lees ik dat schepenen opduiken bij rode bedrijven. Op een of andere manier weten zij dus ook waar die rode bedrijven zich in hun regio bevinden. Waarschijnlijk geraken zij op een andere manier aan die lijsten. Ik zal die lijsten ook via een ander kanaal opvragen.

Dit zou betekenen dat landbouworganisaties zoals de Boerenbond geen lijst zouden hebben van de rode en oranje bedrijven in Vlaanderen. Ik zal dat navragen.

Ik wil vragen om in de toekomst bij de voortgangsrapportage te kunnen discussiëren op basis van objectieve criteria en dat we niet zomaar gratis valse hoop geven aan de landbouwers. Dit hele dossier is al vanaf het begin verkeerd gelopen, onder andere door slechte communicatie. Dat kunnen we in dit dossier zeker missen. Ik stel dan ook voor dat we met z'n allen de mensen correct informeren op basis van criteria, van cijfers en van de verfijning van de zoekzones.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten ons hier vooral richten op de kern van de zaak. Mevrouw Peeters, ik begrijp uw ergernis maar we moeten ons vooral niet laten leiden door tweets en

dergelijke die vaak gespeend zijn van inhoud. We moeten ons vooral richten op de inhoud en de oplossing van het dossier. Wat april 2014 betreft, was het voor mij heel belangrijk dat er een heel duidelijk flankerend beleid zou worden gevoerd voor de getroffen bedrijven indien die instandhoudingsdoelstellingen zouden worden doorgevoerd.

Intussen zijn we al door heel moeilijke periodes geworsteld waarbij twee zaken duidelijk zijn geworden. Zo kan men niet zomaar iemands levenswerk afnemen zonder dat daarvoor compenserende maatregelen worden genomen.

Als we daarvoor dan inderdaad in zoveel compenserende maatregelen moeten voorzien, in deze budgettaire moeilijke tijden, dan moeten we inderdaad misschien op sommige vlakken onze ambities bijstellen, of bekijken hoe we het anders kunnen aanpakken. Voor iedereen die zich ondertussen bij die stelling wil aansluiten, zou ik zeggen: in de hemel is er meer vreugde over die ene zondaar die zich bekeert dan over de 99 rechtvaardigen die geen bekering nodig hebben.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Mijnheer Ceysens, dat is een hele Bijbellezing. Het is gevoelig om daar verder over uit te weiden.

Minister, ook ik wil u ook van harte bedanken in dezen. Ik onthoud één belangrijk element, namelijk dat u duidelijk hebt aangegeven dat u de ambitie hebt om de timing die is vooropgesteld, met de diverse stappen die moeten worden gezet, aan te houden, en dat het momenteel ook in die zin evolueert. Het lijkt me zeer belangrijk dat er zo spoedig mogelijk meer klaarheid komt over zoekzones, doelen, rode en oranje bedrijven en de inrichtingsnota. Ik ga er echter ook van uit dat de timing eveneens kan worden aangehouden wat de budgetten betreft. Ik doel op de volgende begrotingsbesprekingen. Alle partijen zijn immers heel duidelijk bezorgd over de wijze waarop die bedrijven zouden kunnen worden voortgeholpen, waar dat daadwerkelijk nodig is, omdat ze niet verder zouden kunnen op de huidige locatie. Daarover is er eensgezindheid binnen de vooropgestelde timing.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wat die lokale overlegfora betreft, dat zijn signalen die me natuurlijk ook bereiken. Nu hebben we altijd gezegd dat we dat overleg wel een kans geven, maar dat we dat ook niet oeverloos en eindeloos zullen laten lopen. Als we voelen dat die tegenstellingen te scherp zijn, dat daar niets uit komt, dan zullen we dat ook wel op een hoger niveau moeten tillen, en van daaruit een aantal knopen moeten doorhakken. Dat zal belangrijk zijn, als we voelen dat het niet loopt, dat de posities verscherpen.

De voorzitter: We zullen bij de regeling van de werkzaamheden verder bekijken wanneer we kunnen voorzien in een tussentijdse terugkoppeling over de stand van zaken over het gehele dossier.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging over het Bouwmeesterscollege – 1625 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Voorzitter, minister, geachte leden, in het Vlaamse regeerakkoord werd aangekondigd dat de Vlaamse Bouwmeester zou

worden vervangen door een Bouwmeesterscollege. Daar hebben we het al een paar keer over gehad. Voordien zou men echter nog een bevraging hierover organiseren in de sector, bij de steden en gemeenten, bij bouwpromotoren, architecten, ruimtelijke planners enzovoort.

Minister, op 11 februari heb ik u een actuele vraag gesteld, waarbij ik u al vroeg naar die bevraging. Net op dat moment kon u zeggen dat die bevraging die ochtend op uw kabinet was aangekomen. U moest die nog bekijken. Tot op heden hebben we niets gekregen, maar volgens een artikel vorige week heeft De Standaard die bevraging al wel kunnen inkijken. Wat bleek uit dat artikel? Dat een grote meerderheid van de bevragden in de sector niet te vinden is voor het onderbrengen van de werking bij het departement Omgeving. Ook spreken de bevragden zich zeer expliciet uit voor het behoud van de Bouwmeester als figuur, dus niet voor een college, zoals de Vlaamse Regering zich voornam.

Minister, als het waar is wat we in de krant hebben gelezen, zal de uitkomst van het advies een invloed hebben op de beslissing om de Bouwmeester te vervangen door een college, en de werking onder te brengen bij het departement Omgeving?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Mevrouw Pira, ik vind het altijd gevaarlijk om conclusies te trekken over bepaalde zaken op basis van krantenartikels, en zeker en vast als ze uit De Standaard komen. (*Gelach*)

Maar goed, ik heb zelf ook de resultaten van de bevraging nog niet gezien. Die liggen nog op het kabinet, vermoed ik, veilig en wel opgeborgen in een kluis die De Standaard dacht te kunnen inkijken, of heeft ingekeken. In ieder geval, in het verleden hebben een aantal architecten aangegeven dat een college van wijzen de beste garantie is voor een integraal, geïntegreerd functionerend en breed gedragen bouwmeesterschap. Of men dat nu een expertencollege of een expertengroep noemt, voor ons is de essentie dat het een onafhankelijk orgaan wordt, dat vanuit expertise een adviserende rol speelt bij Vlaamse projecten, zowel van de overheid als van de privésector. Die groep moet belangenconflicten overstijgen en vanuit een verruimde visie bestaande denkbeelden openbreken en nieuwe zienswijzen uittesten.

Collega Pira, dat heb ik ook in het artikel gelezen. Ik zie dus geen enkele reden waarom het regeerakkoord niet zou worden uitgevoerd. Het college moet wel zijn plaats kennen, en niet in de plaats treden van bouwheren of architecten. Zoals ik heb gezegd in de plenaire vergadering, is het erg belangrijk dat dit niet boven alles en iedereen staat. Men moet begeleiden en inspireren.

Wij blijven ook heel sterk achter de inkanteling van dat college in het departement Ruimte Vlaanderen staan, en daarna in het Omgevingsdepartement. Minister, ik vond het artikel vrij stout ten aanzien van u: er werd gezegd dat, als dit wordt ondergebracht bij de minister-president, dit meer autoriteit en kracht zal hebben. Ik denk dat er geen enkele reden is om te twifelen aan uw autoriteit en uw *sérieux* in dezen. Voor ons is het departement Omgeving dus de meest logische keuze: ruimtelijke kwaliteit en regie zijn dan ook de centrale opdrachten van het departement.

Minister, welke elementen hebt u zelf in die bevraging van de stakeholders gedetecteerd? Hoe zult u die inbrengen in het plan van aanpak voor de doorstart in het departement Ruimte Vlaanderen? Zult u bij het uittekenen van de krijtlijnen voor de installatie van het Bouwmeesterscollege in de schoot van de administratie Ruimte Vlaanderen al rekening houden met deze integratie in één Omgevingsdepartement?

Ik heb meer geloof in uw lezing van het onderzoek dan in wat in De Standaard is verschenen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de vragen over de toekomst van de Bouwmeester worden steevast aan mij gesteld, hoewel ik op dit moment absoluut niet bevoegd ben. Het is belangrijk om dat hier te vermelden. Minister Homans is bevoegd.

Die studie staat ter beschikking van alle kabinetten en is rondgemaild met het oog op het vormen van een standpunt binnen de Vlaamse Regering. Er is dus geen sprake van een kluis of van het feit dat die studie niet ter beschikking zou staan.

Ik kan niet vooruitlopen op wat daar nu uit zal komen. Dat zou niet wijs zijn. We moeten dat binnen de Vlaamse Regering verder bespreken. Uiteraard is er het regeerakkoord, dat wij wensen uit te voeren. Dat is belangrijk. In dat regeerakkoord staan een aantal principes. Die staan niet in de weg dat er sprake is van een onafhankelijk bouwmeesterschap, en dat er ook goede elementen aan gekoppeld zijn, zoals het nu loopt. Maar er is de ambitie om een aantal zaken bij te sturen. Het ene sluit dus het andere niet uit.

Ik ga niet vooruitlopen op de zaken. De Vlaamse Regering moet dit op basis van dat rapport bespreken. Het zal wellicht een coagendering worden met de huidige bevoegde minister Homans en mezelf, om te weten welke richting het uitgaat. Mevrouw Pira, ik moet nog eventjes een beroep doen op uw geduld. Ik hoop hiermee snel naar de Vlaamse Regering te kunnen gaan, samen met de bevoegde minister Homans.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Ik ben nog niet lang genoeg in dit parlement om te weten of zes weken een normale termijn is. Daar kan ik niet over oordelen. Maar ik ben inderdaad wel ongeduldig om te weten wat de uitkomst is van de bevraging.

Minister, het verwondert mij dat u zegt dat u niet bevoegd bent, dat het minister Homans is die bevoegd is. Daarover is al veel gediscussieerd. Op 11 februari stelde ik daarover een actuele vraag – of was het naar aanleiding van een vraag om uitleg? Mijn medewerker heeft nog met de secretarissen van deze commissie en van de commissie Binnenlands Bestuur gesproken. Die hebben dan onder elkaar afgesproken dat heel het strafrechtelijke dossier van het bouwmeesterprobleem, met het ontslag enzovoort, bij minister Homans zat, maar dat het onderdeel Bouwmeesterscollege bij u zat. Zo was het altijd verdeeld. Ik stel voor dat jullie het daarover nog eens hebben wanneer jullie samenkomen met de Vlaamse Regering.

Ik kan dus niet repliceren omdat u mij geen inzage kunt geven. Ik zou graag weten wanneer u denkt een standpunt te kunnen bepalen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, ik neem alle mogelijke insinuaties omtrent een kluis op uw kabinet terug en heb verder vertrouwen in de goede afhandeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.